نومرو: ۱۴۳ — ۱۶۱۷
اوتوز بشنجی سنه
***
صاحب امتیاز: احمد احسان
**
تلغراف : استانبول ـ ثروت فنون
*

ثروت فنون

۱۱ آغستوس ۱۹۲۷ پنجشنبه
۶۲ نجی جلد
***
احمد احسان مطبعه‌سی
**
تلفون : استانبول ۱۴۰۲-۱۴۰۳
*

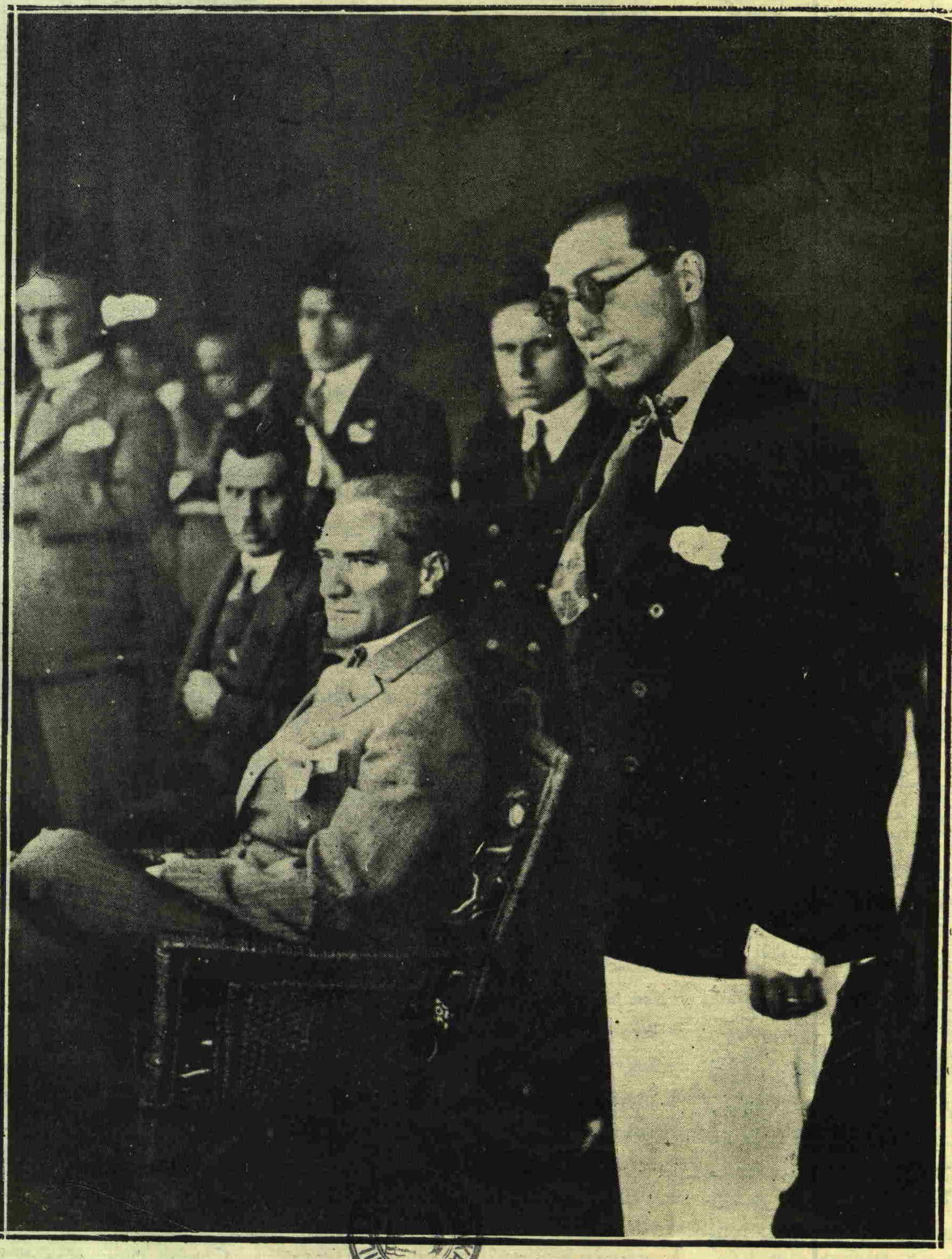

غازی پاشاحضرتلری ارطغرل یاطنده مودا فابیق یاریشلرینی سیرایدرلرکن :

[صاغنده اوطوران مجلس رئیسی کاظم پاشا ، صولنده آیاقده دوران خارجیه وکیلی توفیق رشدی بك]

اسکی دورلرده آناطولی

آلمان تاریخ علماسندن و مشهور تاریخ قدیم مؤلفی برلین دارالفنونندن کهایمات پروفسور دوقتور ادوارد مه‌یه‌ر، دویچه آلکه‌مایته چایتونغ غزته‌سنده «تورکیاده علمی چالیشمه‌لر» عنوانی آلتنده بر مقاله نشر ایله‌دی . بو مقاله آناطولینك اسکی دورلرده‌کی تاریخنه تعلق ایدیور وچوق دقته لایق معلومات ویریور . بونی عالملریمزله منورلریمزه بالخاصه توصیه ایلیورز . ایشته مقاله :

حرب عمومینك مصائب چنبرینه بوتون قوتلریله کوکس کره‌رك قهرمانجه بر صورتده موجودیتنی قورتاروب یکی انکشافنی تأمین ایدن یکی تورکیه، طوپراغنك دارالمسنه مقابل داخلده قوی بر صورتده مللیلشدی . یکی تورکیه طوپراقلری حرثی وتاریخی قیمت اعتباریله دنیانك هیچ بر اولکه‌سندن کری قالامار . آناطولیده موجود اسلاف آثارینك تنوعی وزنکینلکی اعتباریله بلکه باشقه مملکتلری کولکه‌ده براقه‌جق مرتبه‌ده‌در .

بحث ایلدیکمز اثرلر بش بیك سنه‌لك برزمانه عائددر . بونلرك اوستنی شیمدی‌یه قدر اورتن اسرار پرده‌لری ییرتلدقجه اوراده‌کی پك اسکی مدنیتلرك تاریخی اورته‌یه چیقیور . بوصره‌ده اك اول «ترویا» داغلری اطرافنده مجتمع کویلر ییغینی کوزه چارپار. بوندن صوکرا شرق آناطولیده متعدد اثرلری ویازیلریله «هیتیت» لر کلیر. حرب عمومیدن اون، اون بش سنه اول تورك موزه‌سیله آلمان علماسنك دائمی ومشترك مساعیسی سایه‌سنده میدانه چیقاریلمسنه موفقیت حاصل اولان وزنکین اولدیغی قدر فوق العاده بر خصوصیت ارائه ایدن «هیتیت» لرك اثرلری بویوکدر . بوغاز کوی شهرینك پك زنکین اولان هیتیت اثرلری اونلری میدانه چیقارانلری یکی یکی وظیفه‌لر وحل اولنه‌جق مسئله‌لر قارشوسنده براقیور . «هیتیت» لردن صوکره اسکی یونانیلر کوچوك آسیا ساحللرینه مهاجرت ایدیور وبوراده تشکل ایدن وترقی ایدن تجارت مرکزلرنده زنکین بر مدنیت دوغویور. بومدنیت «هومر»ك داستانلریله یونان «لیریسم» نی وبالآخره‌ده فلسفه‌سنی وجوده کتیرمشدر .

دها ایچری دوغری کیدنجه «قروزوس»ك لیدیا سلطنتی ایله پای تختی «سارد» بولنمقده‌در . بونی اسکندرك واسع اولکه‌لری ویونان مدنیتنك توسعی تعقیب ایدیورکه بونك شعشعه و عظمتنه «برغمه» شهر قرالیسنك قورولمسنده پك بارز بر صورتده کوریورز . ساحلدن اوزاق اولان یرلرده پی‌درپی بو مدنیته ایصیندیرلمقده و هریرده تیاترو وآبده‌لری ، ژیمناز وآت میدانلریله قدیم یونان شهرلری وجوده کتیرلمکده ایدی . روما جمهوریتی تخریباتندن قورتیلوب بورالرده صلح وانتظام سلطنتی تأسیس ومدنیتك یکیدن انکشافنه امکان بولان آناطولی ، میلاددن برقاچ عصر صوکرا پك ساکت بر حیات ورفاه ایچنده مادی انکشافنك اك یوکسك مرتبه‌سنه نائل اولدیغی کبی بالخاصه مدنیت تاریخنده عمومی بر اهمیت قازانمشدر. واقعا کوچوك آسیا دینیلن «آناطولی» اك مسعود حیاتنی میلاددن برقاچ عصر اول کوره‌بیلمش ایدی وشمدی آناطولیده کزنلرك کوردکلری آثار عتیقه هپ او دورك یاخود «هیتیت» لرك براقدقلری شیدر و بوندن دولایی آناطولی آنتیقه تحریاتی اعتباریله اك زنکین بر ساحه‌در .

دها صوکره «سن پول»ك میسیونر سیاحتلرندن صوکره خرستیانلق بالخاصه آسیا طوپراقلرنده انکشاف بولمش و بری برلریله مجادله ایده‌ن مختلف خرستیان مذهبلری‌ده بوراده تأسس ایده‌کلمشدر .

بو مذهبلر تمامیله کوچك آسیا ایز وعلامتنی عرض وارائه ایدرلر . بووضعیت ، بالآخره قدیم مدنیتك کوشه‌دیکی وکریله‌دیکی بر زمانده مملکتی ادامه ایتدیرمشدر . عمومی مسائل مذهبیه مجلسی میلادك ۳۲۵ تاریخنده و صوکنجیسی‌ده ۷۸۸ تاریخنده ازنیقده اجتماع ایتمشدر .

کوچك آسیا ، بیزانس جهانکیرلکنك استناد ایتدیکی اك بویوك نقطه ایدی . نته‌کیم محتشم کلیسالری و متین سورلریله استانبول آثار مدنیه‌سنك طرزی آسیانك عین اصول وطرزده و قسماً دها اسکی اولان بنالریله پك صیقی بر صورتده مناسبتداردر.

سکزنجی عصرده بیزانس سلطنتی آرتق اسکی مهابتنی غائب ایده‌رك یرینی تورکلره ترك ایدییور. بونلرده ، بیزانس طرز معماری عنعنه‌سنی پك یقیندن تعقیب ایده‌رك اولا سلجوقیلر وبالآخره‌ده عثمانلیلر معظم بنالر و بالخاصه بروسه و استانبولده محتشم جامعلر وجوده کتیرییورلر .

تاریخ وآثار عتیقه کشفیاتنك ترقیسیله بوواسع آثارك قیمتی‌ده متمادیاً آرتمشدر ؛ بو آثاری علمی سعی و تدقیقه کشاده قیلمق ایچون علمی تدقیقات و تتبعاته اشتراك ایده‌ن ملتلر طرفندن صرف غیرت ایدیلمشدر . حالبوکه هر طرفی بیتمك توکنمك بیلمه‌ین ، باشقه‌باشقه زنکینلکلرله باشدن باشه بر خزینه اولان آناطولینك بین‌الملل مؤسسهٔ علمیه‌لر طرفندن اهمال ایدلدیکنی اعتراف ایتمك لازمدر . ایتالیاده ویونانستانده بولنان یرلی عالملر وانستیتولرله سنه‌لردنبری پك صیقی تشریك مساعی ایده‌رك دنیانك هر طرفنده آثار عتیقه علمنده چالیشان بویوك ملتلرك علماسی هرنه‌دنسه تورکیاده چالیشمقده محترز داورانمشدی .

واقعا اجنبی عالملرینك حرب عمومی‌یه قدر تورکیاده واقع اولان علمی تشبثلرینك اکثریسی آناطولینك او زمانلر روملرله مسکون غرب ساحل منطقه‌سنه انحصار ایتمکده ایدی . داخله طوغری ایله‌ریله‌مکه تك توك جسارت ایدن اولمش و آنقره وبوغاز کوینه قادار وارلمش ایدی . دها ایله‌ریلرده بولونان قسم اراضی ایسه همان مجهول دینه‌جك کبیدر . محتشم اسلام آثار مدنیه‌سی و ساحل منطقه‌ده موجود خرستیان بیزانتین آثار عتیقه‌سی استانبولده داخل اولدیغی حالده صوك درجه اهمال ایدیله‌کلمشدر. شوراسی شایان قیددرکه یاپلمش اولان تك توك تدقیقلر بیله صانکه تورکیه یونانستانك اوزاقلرنده بر مستملکه‌سی ایمش کبی آتینه علمی انستیتولرینك مشارکتی و یاردیمیله اولمشدر ! شرق و تورکیه انکشافندن اوزاق اولان اوروپا علماسنك بوطرز مساعیسنه برچوق دفعه شیمدی‌ده تصادف ایدیلمکده‌در.

حربدن اولنه کلنجه‌یه قدر اختیار ایدیلن بو خطالرك مسئولیتی اك زیاده سلطانلر دوریله بودورك علمی کورکولرده‌کی نقصانلرنده‌ایدی . بوکون ایسه تورکیه‌نك چالیشمه‌سی ووضعیتی بسبتون باشقه‌در . تورك ملتی ، داخلی وخارجی استقلالی ایچون پك شدید بر مجادله‌دن صوکرا مدنی ملتلر صیراسنده امین برموقع تأمین واستحصال ایتمشدر . وبوقدرله قالمیور. شایان حیرت قیصه برمدت ظرفنده هرکون عددلری چوغالان مقتدر تورك عالملردن علما هیئتی وجوده کلیور . شیمدی‌یه قادار تورکیه‌یه قارشی کوستریلن لاقیدی بویله برملتك شان وشرفیله هیچ‌ده متناسب اولمادیغی کبی بیکرجه‌سنه پك یوکسك برمدنیته مالك بولونان آناطولینك اهمیتیله‌ده‌خی متوافق دکلدر.

تورکیانك تشبثات علمیه‌سیله تاریخی خزینه‌لرینه دها زیاده قیمت و اهمیت عطف ایده‌جك زمان کلمشدر . یوکسك بریکون تشکیل ایده‌ن علمی مساعی وياخود صرف اولنه‌جق پاره‌لر بوندن بویله یالکز ایتالیا ویونانستانه حصر ایدیلمه‌ملی ، تورکیاده بوخصوصده مستفید وعین حقلره مالك اولمق کرکدر. مسافر پرورلك نقطهٔ نظرندن‌ده تورکیا بوکون هیچ بر مملکتدن کری قالمامقده‌در. آوروپا علماسنك اسلام شرق مملکتلرینك علم ومدنیتیله صیقی رابطه‌لر تأسیس ایتمك احتیاجی پك آشکاردر. بورابطه‌یی تأسیس ایله تورکلری بین‌الملل علمی تشریك مساعی‌یه هرکون بر درجه فضله اشتراك ایتدیرمك واونلرك شیمدی‌یه قادار محروم راقیلدقلری جهان علماسیله رابطه‌لرینی تسهیل ایتمك بوتون مدنی مملکتلرك پك عاجل بر احتیاجیدر. بونك ایچونده تخصیصاتی بول بر تشکیلات ایله کرك ماضی وکرکسه حال حاضرك آثار وشرائط حیاتیه‌سنی تدقیق وبالخاصه تورکلرك علمی حیاتلریله صیقی بر ارتباط تأمین ایتمك الزمدر .

بوفکرك آلمانیاده‌ده کوندن کونه قوت بولمقده اولماسنی‌ده پك صمیمی بر صورتده سلاملامقده‌یم . تورکیاده‌ده تورکلرله پك صیقی ومتقابل اعتماد اساسی داخلنده بر تشریك مساعی نتیجه‌سی اولارق عالملریمزك ثمره‌دار بر فعالیت تأمیننه معطوف بر تشکیلاتك‌ده وجود بولماسنی پك جاندن تمنی ایلرز .

« مدرس دوقتور ئه‌دوار مه‌یه‌ر »

ثروت فنون

اوروپانك عالملر صنفی اسکی مدنیت تاریخنه دائما روما ویونان کوزلکیله باقمغه آلیشقدر . بو ساحه‌ده تورکلری کورمه‌مزلکه کلیرلردی وبزم یرلریمزده یونانیلرله تماس ایدرلردی . اوروپانك آرکه ئولوژی علماسی شرق تاریخلرینی اورتن قابلی طبقه‌لری آچمق ایچون اسکی روما، اسکی بیزانس حدودلری داخلنده چوق چالیشدیلر وچوق پاره صرف ایلدیلر ودها ایلیه‌جکلردر. آلمان علماسندن پروفسور دوقتور مه‌یه‌رك بونقطهٔ نظردن یوقاریده‌کی مقاله‌سنی چوق مهم بولدق . پروفسور مه‌یه‌ر تورکلره علم وفن عالمنده لایق اولدیغی موقعی ویرییور وبوتون علماسنی بزلرله تشریك مساعی‌یه دعوت ایلیور . بوبزم مدنی خطوه‌لریمزك حاتلی میوه‌لرندن بریسیدر.

اصفهانه دوغرو

شیرازده حرکت . اصطخر خرابه‌لرینی زیارت

یارین ایچون بورادن حرکتمز تقرر ایتدی، فقط چارواداربم یوکلرمی کوزدن کچیردکدن صکره بونلرك یول ایچون لزومندن فضله اولدیغنی سویلدی. بناءً علیه یکیدن هرشیئی دوزه‌لتمك لازم . بن بو شهرده یالکز باشمه قاراکلق سوقاقلرده دولاشمغی اعتیاد ایتمکه باشلایورم. اوراده میدانده ، جامع ایله ییقیق استحکاملر آره‌سنده، هرآقشام کوچوك قهوه‌یه کیدیورم؛ بکا برطانیدیق معامله‌سی ایدیورلر. نارکیله‌می کتیریورلر ، بلور قالك ایچنده‌کی براق صویه پورتقال چیچکلری وایکی اوچ قیرمزی کل آتیورلر . نیسان آقشاملری غروب باشلاینجه همان اومه‌دونیورم. قیرلانغیچلرك هواده مؤذن صدالرینه قاریشان جیویلتیلرینه رغماً هوا ، موقعك ارتفاعی حسبیله صوغوق ودائما مغموم اولیور .

بواقشام اومه عودت ایچون یالکز یورودیکم وقت اینجه برآی، صدف یشیلی برسمانك کوشه‌سنده دیوارلرك تپه‌سندن کوروندی . یکی آی، عجملرك ایلك ماتم آیی ... یولده معتاد خلافنده بر سوری غیرقابل نفوذ ماسکه‌لی سیاه خیالتلرله قارشولاشدمکه قاراکلقده یانمدن قورقه‌رق کچیورلر . هیچ برقادین ویا کنج قیز چهره‌سی وباشی کورمامکلکك حیاتی نقدر قارارتدیغنی آکلامق ایچون بو سرت اسلام شهرلرنده یاشامش اولمق لازمدر .

صالی ۱ مایس

صباح اولمدن اول آتلره سوار اولمش ایدك وکونش طلوع ایدرکن اسکی زمانلردن قالمه بر سرایك خرابه‌لری ایچنده بولنیور ایدك. بوخرابه‌لرك اشکانیان زمانه عائد اولدیغنی تخیل ایدیوردم . لکن بروقت دنیایه حکم ایتمش اولان بوحکمدارلر، بویله ابتدائی وساده‌مسکنلرله اکتفا ایتمشلرمیدی؟ خیر بو دها قدیم برزمانه عائداولملیدر . ذاتاً هیچ بر طرفده بر کتابه یوقدر، انجق بورالرده حفریات یاپیلیرسه حقیقت میدانه چیقابیلیر . لکن بوانقاض، شیراز یایلالرینك عن اصل فعالیت بشریه‌یه مرکز اولدقلرینی اثباته کفایت ایدر . شیرازلی دوستلرمك سویلدکلرینه کوره بعض جامعلرك اورته‌سنده تاریخلره تقدم ایدر اسرار انکیز تمللر ، ایشلنمش صوماکی مرمرلر بولنیورمشکه بتون بونلر شهرك تاریخ تأسیسنك مسلمانلرجه ادعا اولندیغی کبی ۶۹۵ سنهٔ میلادیسنده‌دکل اوندن پك چوق اول اولدیغنی کوستریور . بوسرایلری قوشه‌رق کزدك وعزیمت حاضرلغنی بیتیرمك وحیوان کیرالایانلرله قونوشمق ایچون درت نعل شهره دوندك. مؤذنلر اوکله اذاننی اوقورکن اومزه کلمش ایدك. معتاددن صیجاق براوکله وقتی. «الله اکبر»... پنجره‌مدن قومشو جامعك مؤذننی کوریورم. طانیدیغم برچهره، یشیل جبه‌لی وقیر صقاللی ومؤذنلك ایچون براز یاشلی فقط سسی حالا مؤثر ولطیف برآدم .

یشیل چارداغنده طوردیغی وقت وجودی آسمانك اوکنده دکل ، بوراده هرشیئی احاطه ایدن کوللی طاغلرك بو دیواری اوکنده کورینیور و باشی قبهٔ سمایه مرفوع ، اوزون وحزین صداسی اوکله کونشنده سکونت وضیا ایچنده طاغیلیور و تغنیاتی عینی زمانده شیرازك مختلف نقاطندن ایشیدیلن سسلری باصدیریور. اویتیردیکی وقت ، دها اوزاقده دیکر برسس بوسبوتون تازه وطفلانه برسس، هواده برایکی ثانیه دها نغمه خوان اولیور، آندن صکره هپسی صوصیور و جنوبك رخاوتی باشلایور، سمای محتشمده اینجه بیاض بولوطلر یاقیجی بر روزکارك طرد ایتدیکی قوشلر کبی قاچیورلر.

برایچق ساعت مذاکره‌دن صکره یکی سیاحت مقاوله‌نامه‌م نهایت یازلدی وامضالاندی. آرتق یارین محقق حرکت ایده‌جکز . همان چارشویه کیدوب یول ایچون لازم اولان کوزل شیراز هکیه‌لرندن برقاچ دانه آلاجغم. یاری قاراکلق یوللرده قبه‌نك دلیکلرندن کلن ضیای شمسك سجاده‌لری رنکارنك تویلی قوشلر کبی پارلاتدیغی محلده حاجی عباسه تصادف ایتدم، یاننده معتبراندن ایکی اوچ کیشی وارایدی. طوردق، قونوشدق، نارکیله واوفاجق قدحلرله چای ایچه‌رك صوك کون اولدیغی ایچون وداعلاشدق. بوراسی کوموش ایشی یاپانلرك محله‌سنه یقین اوزری آچیق ادمان میدانلرندن بری ایدیکه بومیدانجقلر اوزاقدن اوزاغه قاراکلق و قسوت شهرنده سزه بر موجهٔ نور ایله کل آغاجلری و چیچك آچمش پورتقال فدانلری اورته‌سنده برچشمه عرض ایدرك حیرت و تعجبکزی موجب اولورلر .

شیراز وزیری نهایت کله‌بیلمشدی. بنی غروب شمسدن ایکی ساعت اول قبول ایده‌جکنی سویلتدی. اومدن چوق اوزاقده وکبارلر محله‌سنده اوطوریور. شرق عادتی بیوکاره زیارتك براز اوزونجه اولمسنی استلزام ایدر. فقط خانه صاحبی بونك کبی ذکی و ممتاز بر ذات اولورسه بوندن شکایته اصلا محل یوقدر . هنده دائر قونوشولدیغی صره‌ده وزیر اوراده حکمفرما اولان قحطه ومراق ایتدیکی وبا خسته‌لغنه دائر سواللر صوردی. دیدیکه:- انکلیزلرك خسته‌لغی عربستانه سرایت ایتدیرمك ایچون کیزلیجه اورایه وبالیلری کوندردکلری صحیحمیدر؟ - بوکا نه‌جواب ویره‌جکمی بیلمدم. بن مسقطدن کچدیکم صره‌ده بویله بر شایعه چیقمشدی . بعده فرانسه نفوذینك بصره کورفزنده یاواش یاواش زائل اولدیغنه وبایراغمزك اورالرده کورونمدیکنه تأسف ایتدی. بنی هیچ بر شی اجنبیلرك نظرنده انحطاطمز قدر متأثر ایتمز . او بر لسان ترحمله صوردی : «مسقطده حالا بر قونسلوسکز وارمیدر ؟»

وزیر اصفهانه دوغری یولمه دوام ایچون لازم کلن سواری محافظلری ویرمکه مهیا ایدی . فقط بونلر یارینه قدر حاضر اوله‌بیله‌جکلرمی، اونی یالکز الله بیلیردی .

اقشام اوستی مؤذنلرك اذاننه اوزون باغیرمالر، آشاغیدن ، جامعلرك کولکه‌سندن چیقان انسان ولوله‌لری مقابله ایتدی . ماتم محرم باشلامشدی و خلقك دینی تأثر و تلهفی کوندن کونه زیاده‌لشه‌جك ونهایت صوك برهذیانه منجر اوله‌رق باشلروکوکسلر یاریله‌جقدر . مذهب بابی کیزلیجه ایرانده انتشار وترقی ایده‌لیدنبری شیعی مسلمان قالان وباخصوص اویله کورونمك ایستیانلرده تعصب اونسبتده آرتمقده‌در. بونکله برابر شیرازده صوك اقشام اولدیغندن ینه نارکیله‌می ایچمك ایچون کوچوك قهوه‌مه کیتمش ایسه‌مده غلبه‌لك ایچنده وآیین اثناسنده طانیدقلرمدن برینك کیزلیجه وتورکجه بکا «هایدی بورادن چکیل» دیه اخطار ایتمسی اوزرینه همان چکیلدم واومه‌دوندم. شیمدی‌یه قدر بر اسلام مملکتنده بوقدر یابانجی ویالکز اولدیغمی حس ایتمه‌مشدم .

چهارشنبه ۲ مایس

ساعت ایکیده «اصفهان یولی» دنیلن کچیددن مرور ایله شهردن چیقیورز . بویول یاریم فرسخ مسافه‌قدر اولدقجه کنیشدر . لکن اوزون محله‌لر، جامعلر ، مزارلقلردن صکره غائب اولور ومیدانده یالکز کاروانلرك کچمسیله حاصل اولمش اوفق یوللر قالیر. یوکسك شیراز یایلاسنی احاطه ایدن متسلسل تپه‌لر ایچنده برکچیده دوغرو یول آلیوردق . دیوارلردن آنجق بر فرسخ مسافه آیرلمش ایدك‌که، شمال طرفنده ، یشیل منطقه خارجنده ، شهرك خوابیده اولدیغی واحه‌دن طیشاری خراب چوللره دوشدك . برعصر اول شیراز وزیری طرفندن انشا ایدلمش معظم برقپو بوچیدك مدخلنده تنهالقلره، طاش ییغینلرینه ، طاغك دهشتلرینه قارشو آچیلمش بر طاق ظفر کبی دورییور . اورایه کیرمه‌دن اول آرقه‌مزه باقوب ابدیاً غائب اولاجق اولان بوشهره وداع ایچون توقف ایتدك . بزه صوك کورونوشی نه‌لطیف وسحار ایدی ..

هیچ بر طرفدن ، بوآقشامه قدر اونی بویله هیئت عمومیه‌سیله کورمه‌مشدك .. صانکه بویومشدی وبرشکل غریب آلمشدی!. بیکارجه طوپراق خانه‌لری، طوپراق دیوارلری ، یوموشاق وشکلسز حوالیسی بربرینه قاریشیور ، صره‌لنیور ، قات قات اولیور وغیرمعین وقورشونی پنبه رنکلی بر طاقه منقلب اولیوردی. بونلرك هپسنك فوقنده ، یاقلاشیله‌میان جامعلرك قبه‌لری کونشده مجوهرات کبی پك صاف پارلایور ؛ وبوکون رنکلری تقلید ایدیله‌میان ماوی ویشیل چینیلری بوساعتده بتون رونقلریله شعشعه‌پاش اولیور ؛ شیشکین دائره‌لری ومدور کورونوشلریله جسیم یموزطه‌لره بکزه‌یورلرکه غیرمعلوم خیالی برشی اوزرینه قومرو رنکلی آلچی ایله قالبی آلنمش مبهم بربویوك شهر طاسلاغی اوزرینه موضوع بعضلری پارلاق بعضلری سونوك فیروزه طاشلرینه بکزه‌یور.

یولك براینیمنده بومنظره بردها عودت ایتمه‌مك

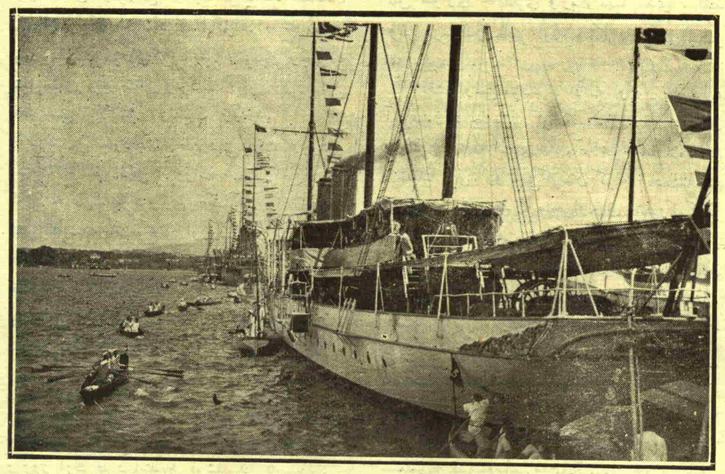

مودا قاییق یاریشلرنده غازی پاشا حضرتلرینك راکب اولدیغی ارطغرل یاطی اوکندن قلوب فوطه‌لرینك کچید رسمی .

اوزره کوزدن نهان اولدی وکچیدی آشنجه یکیدن طاشلرله قاریشمش برعالم ایچنده کندیمزی یالکز بولدق. سکز ارکك ، سکز آت ، ایشته قافله‌م بوندن عبارتکه جسیم وخالی یرلر اورته‌سنده غائب اولمش پك آز برشی کورونیور . طاشلر ، نامتناهی طاشلر . مشیمز بطی ومشکل اولیور . هرلحظه‌یره اینمك وآتلری دیك بایرلرده یدکه آلمق ایجاب ایدیور. آقشام اوزری بوطاشلر الکاسنده مختفی بکی برواحه‌یه کلیورز. بو، (زارغون) که اوزاقدن برقایانك قاعده‌سنه یاپیشمش اوفاق طوپراق أولریله قیرلانغج یووالرینه بکزه‌یور . کیجه‌یی اوراده کچیره‌جکز .

پنجشنبه ۳ مایس

کونش جنوبده‌کی کبی مهلك اولمیه‌لی سیاحتمزك طرزی قطعیاً دکیشدی. هرکون اصفهانه‌قدر یولده برکاروانسرایده بر ساعت استراحت ایله بربرندن آیرلمش درت ویا بش ساعتلك ایکی مشی یاپاجغز . اوحالده ایرکن قالقمق لازم . وبوصباح زارغونده بزی اویاندیردقلری وقت کونش حالا طوغمامشدی. دوومه طوپرافدن یووامزك چارداغندن صباحك سرینلکنده کوزه کورینان منظره‌یی ابتدا کاروان سرایك طوزلو طوپراقلی حولیسی، اورته‌ده آتلرمز، دیوارلر بوینجه کلوب کیدن ، نارکیله وصباح چایی ایچن وخالیلر وهکبه‌لر اوزرنده اوزانان آداملرمز تشکیل ایدیور واوندن صکره واحه‌نك مطرد اواسی باشلایور وبیاض خشخاش تارلالری برطرفدن کوز آلا بیلدیکنه اتمداد ایدیور ، دیکر طرفدن مدهش منظره‌لی قیالق شواهق سلسله‌سی اوکنده ختام بولویوردی . بو خشخاشلر کون طوغارکن ، بیاض رنکلریله نه صاف ، نه پاك برطور ایله یوکسه‌لیوردی .

بونلرکه اقصای شرقده خشخاش ایچنلر ایچون چوق بهالی صاتیلان رقیق زهری ترکیبه یارایورلر . هیچ برطرفده آغاج یوق. بربیاض چیچکلر دکزی که جسیم طاغلق ساحللر آراسنده یر کورفز تشکیل ایتمك ایچون ایلرولمش صانیلور .

اوزاقلرده فجر سیسلری شفاف منکشه رنکلریله سربست افقی ، کونشك دوغاجغی طرفندن بولاندیریور واوراده بو دوم دوز وچیچك آچمش سطحلری ، بوغریب تارلالری کوکله قاریشدیریوردی .

شیمدی کونش چیقیور ؛ هنوز باقی قالان ظل شب یاواش یاواش چیچك تارلالری اوکنده بطائتله صاریلان برغازهٔ اسمرکبی قاچیور ، وکویدن کنج قیزلر کومه کومه چیقیور وتارلا ایشلری ایچون اوفاق یوللردن کوله‌رك وکمرلرینه‌قدر بیاض خشخاشلره کومولەرك ممنون ومسرور کیدیورلردی .

بزمده حرکتمز ایچون موافق برساعت. کنج قیزلرك آلدیغی طاغ یوللرندن بزده یورویه‌لم. اوراده عینی چیچکلر، عینی اوزون اوتلر بزده‌دوقونه‌جق...

لکن بزم بوکونکی مرحله‌مز فیصه اوله‌جق. چونکه درت ساعت صوکرا ایصسز بیوك سرایلری، دارا وکیخسروك سرایلرینی کوره‌جکزکه بونلر

مودا قاییق یاریشلرنده برنجی کلن غلطه‌سرای قوطراسی

توقفه دکر . بیاض خشخاشلر ایچنده ایکی فرسخ یورودکدن واونی متعاقب بیتمز توکنمز ایصلاق چایرلری، دره‌لری ودرین سیللری آشدقدن صوکرا اون دانه قدر قواق آغاجنك قوشاتدیغی پك صیق واورته‌ده غائب اولمش بر اوفاق کویك اوکنده دوردق . اوراده اك خراب واك وحشی برخانده ایکی کیجه قاله‌جغزکه نه قپوسی وار، نه پنجره‌سی. حالبوکه اسکی متروك باغچه‌سی اورمان اولمش کللریله قیصی آغاجلری ایله ویابانی اوتلریله پك دلفریب. کوچوك چوجقلر ساده کللر کتیره‌رك بزی سلاملایورلر. اطرافده چایرلر خراب . هرطرفده سکوت و استراحت .

مودا قاییق یاریشلرنده خانملرك ایکی چیفته دیرسکسز فوطه‌لری

کوك قاپانیور وهوا سرینلشیور . بزم قیرلرمزده‌یز دینله‌بیله‌جك . لکن اسکی کچمش زمانده ...

مع‌هذا ، اوراده ، بزدن بلکه ایکی فرسخ مسافه‌ده اوتلو بر وادی‌نك منتهاسنده ومملکتی هر طرفدن دیوارلرکبی بوله‌ن بوقیالق سلسله‌لردن برینك آیاغنده منفرد برشی وارکه ایلك نظرده کوزه اهمیتلی کورونمیور ودقتله باقلدقجه تعیین وتشخیص کیتدکجه اولیور . بو ابتدا برکوی ویا کاروانسرایه بکزیور ؛ دیوارلر وسدلر هرطرفده اولدیغی کبی قورشونی طوپراقدن معمول کبی، لکن اوزرلرنده برچوق اوزون دیرکلر قارمه قاریشیق دیکیلی . هوانك شفافیت فوق‌العاده‌سی مسافه‌لری آلداتیور وبونك اوزاقده اولدیغنی وبوسدلرك مملکت سدلریله مناسبتی اولمدیغنی فرق ایتمك ایچون براز صرف دقت ایتمك لازم. دها تدقیق اولندقجه دها غریب صورتده تظاهر ایدیور. بو، یریوزینك مصر اهراملری درجه‌سنده معظم خارقه‌لرندن بری‌در، لکن بورایه

مودا قاییق یاریشلرنده سفائن حربیه اوچ چیفته کیکلرینك یاریشه مباشرتلری

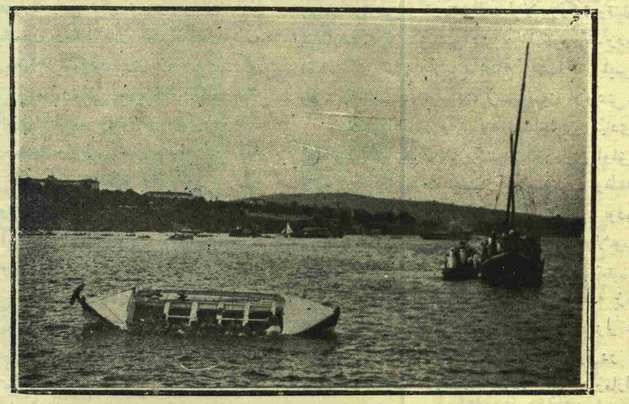

مودا قاییق یاریشلرنده روم ایلی جان قورتاران صاندالنك مانوره‌سی

(منفیس) دن دها نادر کلینور وحاوی اولدیغی سرومعما دها آر آ کلاشیلمشدر .

دنیایی تیتره‌ده‌ن قراللر ، کیخسرو ایله دارا تخیل وتصورك فوقنده‌کی سرایلرینی اوراده تأسیس وبورالرینی متعدد هیکللر وقابارتمه‌لی اویمالرله تزیین ایتمشلردرکه اونلره زمان هیچ برتأثیر اجرا ایده‌مامش.

بوراسی ایکی بیك سنه‌یی متجاوز زماندن یعنی ماکدونیالی‌نك (اسکندر کبیر) اورادن مروری ایله غرب ملتلرینه معلوم اولدیغندن بری یالکز باشنه دبدبه‌لی وجاذبه‌لی بر اسم طاشیور : پرسه‌پولیس (اصطخر).

لکن اوائلده نصل تسمیه اولنوردی وهانکی افسانوی حکمدار اونك تمللرینی آتمشدی؟ مؤرخلر ومتبخرلر، هرودوتدن باشلایه‌رق معاصرلرمزه کلنجه‌یه قدر ، بوبابده نه‌قدر متباین افکار سرد ایتدیلر ! عصرلردنبری بو خرابه‌لرك جذب ایتدیکی بر چوق عالملر، اطرافنده‌کی تنهالرده اقامت وهیچ برنتیجه‌یه واصل اولمقسزین مزارلری قازمق ایچون بیك تهلکه‌یی کوزه آلدیردیلر . اك اوفاق طاشی اسکی سرائرك نکهبانی اولان آسیانك برکوشه‌سی مناسبتیله نه‌قدر کتابلر یازلدی !

برده بنم کبی ساده برکچیجی ایچون معلومات تاریخیه‌نك مطلقیت وثوقی اوقدر حائز اهمیت دکلدر. شومزارك ایچنده فلان ویافلان حکمدار اویویورمش، اسکندرك عسکرلرینك یاقدیغی سرای پرسه‌پولیس ویا پاسارغاده (بوکون مرغاب) ایمش، اهمیتی یوقدر. بنم ایچون الوریرکه بوخرابه‌لر عائد اولدقلری زمانك اك بویوکلری، اك آز خراب اولمشلری وبتون برعرقك وبتون بردورك دهاسنی کوزلرمزده ابدیلشدیره‌جك ماهیتده اولسون !

لکن ازمنهٔ متقدمه‌ده بوقدر پارلاق ومحتشم اولان مقامات اوزرینه دائما اصابت ایدن بودرلو

مودا قاییق یاریشلرنده برچیفته دیرسکسز خانم فوطه‌لرندن برنجی کلن غلطه سرایی فوطه‌سنه مکافات قوپه‌سنك اعطاسی

مصائبده‌کی سر نه‌در ؟ فرضا انسانلر نیچون بوقدر صاف بر سما آلتنده بوقدر کوزل وبوقدر منبت برمملکتی ترک‌ایتدیلر، اولجه اصطخره جمع‌وادخار ایدیلان احتشامات ، بوکونکی بوشلق وبرچیچك تارلاسی حالی نه‌در ؟

کیجه‌یی کچیره‌جکمز فقیر کاروانسرایه یوکلرمزی ومعیتمزی براقارق اوکله استراحتندن صکره آتلره بیندك وبوبیوك خرابه‌لرده بزه‌رهبرلك‌ایتمك ایستین ایکی کنج کویلی‌یی برابر آله‌رق یوله چیقدق . ایلك‌فرسخده حقیقةً یشیل آربه وبیاض خشخاش دکزینك ایچنده‌یز . آندن صوکرا یبانی چایرلق کلیورکه نانه وصاری پاپانیه‌لرله مستوردر. کیتدکجه یاقلاشدیغمز وشکلنی آکلادیغمز اصطخرك آرقه‌سنده، اووا ، قویو اسمر رنکلی موتانی طاغلرله سد اولونمشکه اوراده دلیکلر ویاریقلر آچیلیور . ذاتاً شیرازدن بری بتون بوآغاجسز مملکت بویله‌در : راکد صوکبی‌دوم‌دوز وبربرندن قورقونج‌منظره‌لی چیپلاق قیالرله آیرلمش یایلالر .

لکن بو طاشلقلر شمدی‌یه قدر صولمزده‌کی آچیق اوزاقلقده ، بوصره‌ده ظهور ایدن خارق‌العاده شیئك برمثلنی دها اظهارایتمه‌مشدی. انسان یاپماسی اولمق ایچون چوق بویوك معمافیه‌ترتیباتك اوقدر دقتلی‌اولمسی اعتباریله مراقی‌محرك ، مرکزده تام درت کوشه وبش‌آلتی یوز متره ارتفاعنده بر کتله‌که برمعبودك طابیه‌سنه ویاخود یاری قالان بر بابل قوله‌سی تمثلنه بکزیور . هر طرفنه متناظراً بکجی کبی‌موضوع جسیم ایکی‌قیا، کاملاً منتظم‌ومتشابه، که اونلرده جانوارلری تنظیر ایدییور . ابتداسی آز زماندن بری فوق‌الطبیعه خوفنی یورکاره القا ایدن ، بو اوچ طاغك اشکالی انسانلرك نظردقتنی جلب ایتمشدی . حکمدارلرك مدهش مسکنلرینی انشا ایچون‌بوری انتخاب ایدیشلرنده بو طاغلرکده دخلی‌اولدیغی آشکاردر. واصل‌اولدیغمز سرایلردن باقنجه ، بونلر اك تام تأثیرلرینی کوستریرلر ، یعنی مهیب اولمق‌ایچون لزومی‌قدر یاقین ومبهم وغیرمعین قالمق ایچون کافی درجه‌ده اوزاق بولنورلر .

اوقدر تنها وسکوت ایچنده ، چیچکلر آراـسنده تعقیب‌ایتدیکمز کچی یوللری وقت‌وقت صاف دره‌لرله کسیلیرکه بونلر بوخرابه‌لر اطرافنده بی‌لزوم بر فیض وبرکت نشر ایدرلر .

شیمدی یانده بولوندیغمز بو اولمش طاغ اتکنده‌کی‌اولمش کویه بکزه‌یان محلك ابعادجسیمه‌سی شبهه کوتورمز؛ معتاد یوکسکلکری بش‌آلتی‌دفعه متجاوزاولان سدلری، سائر یرده‌کی کبی یاغمورلرك آز زمانده‌خراب‌ایده‌جکی دوکمه‌طوپراقلرینه ابدی ودواملی اولان اسکی طاشلردن یاپلمشدر ، وبزه‌اوزاقدن کمی دیرکلری تأثیرینی ویرن بواوزون شیلر شایان حیرت صورتده اینجه و جرأتلی یکپاره طاشدن ستونلردرکه خارق‌العاده سرایلرك اخشاب قسمنه و ارز آغاجندن طاوانلرینه مسند تشکیل ایدرلردی.

شیمدی‌طاشدن وپارلاق مردیونلره کلیورزکه جبهه‌دن بتون بر اردونك مرورینه مساعداوله‌جق قدر واسع ؛ اوراده ستونلرك دیکلدیکی ، بو سدلره چیقمق ایچون آتلردن اینیورز . بیلمم بزم عجمله‌ره آرقه‌مزدن آتلری‌ده چیقارمق‌فکری نره‌دن‌کلدی؟ حیوانلرابتدا ایستمیورلر، تپینیورلر، اوکوزل باصاماقلری‌تپه‌لرله زده‌لیورلر وبونامتناهی سکوت‌وآسوده‌کی‌ایچنه دخولمز پك‌کورولتولواولیور.

ایشته سدلرك اوزرنده‌یز . آشاغیدن‌کوروندکلرندن چوق بیوك ایمشلر . برشهرك انشاسنه کافی درجه‌ده واسع بر میدان که وقتیله بوراده یکپاره دیره‌کلر بر اورمانده‌کی‌آغاجلر قدر مبذول ایمش . هربری برخارقۀ صنعت‌اولان بوستونلردن شیمدی آنجق یکرمی دانه‌سی آیاقده ، دیکرلری بیقیله‌رق پارچه‌لرله زمینی تزیین‌ایتمکده‌در. برچوق کوزل انقاضده کنیش طاشلرله دوشه‌نمش بو سکونت‌ایچنده قارمه‌قاریشیق حالده دیکیلی‌دوریور واو میانده دقت و اهتمامله نقر اولونمش بیوك قپولر ، قابارتمه‌لر وکتابه‌لرله مالی دیوار سطحلری کوزه چارپیور . بونلرك هپسی یك شکل غریب وقویو کول رنکلی‌درکه خرابه‌لرده کورولمیان بو رنك ، عصرلرك پاصی دکل ، بو سرایلرك انشا ایدلدیکی بیلنمیان برمادۀ نادره‌نك رنك‌اصلیسیدر. بوراده کویدن عزیمتمزدن بری بزه بردیوار کبی کورینان قویواسمر رنکلی جسیم قایالر سلسله‌سنك یقیندن تأثیری آلتنده بولنلور ؛ دیکر طرفدن بتون‌بواوت‌وچیچك‌وادیلری‌که‌منتهاسنده‌مربع‌الشکل اندیشه‌آور طاغ ایکی محافظیله برابر کورینور ، اونلرده بورادن بز حاکمز . کذا غایت اوفاق و حقیر بر ایکی کویجکزکه قواق آغاجلری دمتیله اوزاقدن بو قوقولی اوت ویشیل آربه دکزنده غائب اولمش آطه‌جقلرکبی مشهود اولیور . وصوك درجه برآسوده‌کی ، ابدیاً متروك عوالمه مخصوص راحت‌وحضور، بونیسان‌مرعالری اوزرینه جایکیرکه بونلروقتیله ساردانایال‌احتشاماتنی، صکره یانغینلری، قتالی ، بیوك اردولرك استیلاسنی ، بیوك محاربه قاصیرغه‌لرینی طانیمشدر .

چیقدیغمز میدان انسانیتك یاقلاشدیغی بو ساعتده تعریف اولنماز سوداوی بر حزن وملال ایله مالیدر . اوراده خفیف و لذیذ بر روزکار اسیور. اورایه هم‌طاتلی هم‌براق برضیا دوشیور. صانکه ایکی‌بیك مترو یوکسکلك ، بزه جوارده‌کی وادیدن زیاده بوسدلر اوزرنده هوانك طراوتی شعاعاتك رونق وصفوتی وظلالك شفافیتنی حس ایتدیردیلر. قراللرك‌کذرکاهنده آل‌خالیلردوشه‌نن بوطاشلر آراسنده شیمدی‌آسوده وقوراق یرلرده بیتن پك اینجه اوتلر بوییور، یبانی نانه وککیك اوتی چیچك آچیور ، و تحت صالونلری یرنده اوتلایان کچیلر، قیرلره‌مخصوص‌قوقولری‌جانلاندیرییور واطرافه نشر ایدییور . ـ لکن باخصوص بشقه یرلرك ضیاسنه بکزه‌مه‌ین بوضیا، بوآقشام‌ایشیغی طاشلرده ابدیلشه‌ن او قدر اسکی اویمالر و کهنه انسان چهره‌لری اوزرینه انعکاس ایتمش بر نور الوهیته بکزه‌یور .

ـ مابعدی‌وار ـ

عالیشان‌زاده
اسماعیل حقی

مصاحبۂ فنیه :

ملائکۂ کرام

ملکلر وشیطان .— شیطان طردمی ایدلدی ، وظیفه‌سنه‌می ختام ویرلدی. باشلیجه دورت ملك : « اربعۀ مدبره » .— ملکلرك جثه‌سی .— یاغمور ملکلریله ، « ألکترون » لر آراسنده مشابهت .— فن‌ساحه‌سنده ملکلر .— الکترونلر ، انقلاب عناصرده تأثیرلری .— جو هواده ، جو سماده ألکترونلرك جلوه‌لری .— فجر شمالیلر ، شهاب ثاقبلر ، قویروقلی ییلدیزلر .— قویروقلی ییلدیزلرك جثه‌لری صابون کوپوکی ، قویروقلری الکترون اویونجاقلری .— ماده‌وقوت، هر ایکیسنکده ذرۀ مشکله‌سی : الکترون .

دینك صاییسی نامعلوم ویا نامحدود ملکلری یالکز انسانلرك حیاتیله ، افعال حیاتیه‌سیله صیق فیق علاقه‌داراولمقله قالمایورلر، بوتون حادثات جهان ایله‌ده مشغول اولویورلر .

میرزاقلی‌نك ملکلرحقنده‌کی‌تعریفات‌وتوصیفاتی خاطریمزده دکل ؛ اثری حافظه‌ده قالان اسکی روایت ویا خرافه قیرینتیلریله‌خاطرلایورزکه: وقتیله شیطان‌ملکلرك خوجاسی‌ایمش . ملکلر بوتقدیرده انسانلرکبی تعلیم وتربیه‌یه محتاج ایمشلرکه ابلیس ویا شیطان‌اسمنده برمربی، برمعلم‌تعیین اولونمش.

ملکلرك تعلیم وتربیه‌یه احتیاجلری متمادی ایسه‌اونلرك‌ده چوجوقلق‌وکنجلك‌دوره‌لری اولمق لازم‌که بو دوره‌لرده تحصیل کورسونلر ، وظیفه‌لرینه کوره معلومات وملکه کسب ایتسونلر. بوده ملکلرك‌انسانلرکبی‌دوغوب‌بویودکلرینه،اختیارلایوب کوجدکلرینه ، یکی‌نسللرینك اسکی نسللرینی تعقیب ایتدکلرینه دلالت ایده‌بیلیر . ملکلر ایسه بزه ابدیتدن برنشانه کبی کوستریلیور . یمزلر ، ایچزلر ، اونلرده دیشیلك و ارککلك یوقدر . دینلمه‌سنه‌کوره آکلاشیلان‌وجودلرینی‌بیراندرمازلر، چیفتله‌شمزلر ، اولومی دعوت‌ایتمزلر ، ابدی‌حیات سوره‌رلر . ابتدای خلقتده عجمی ملکلره یول یوردام اوکرتمك ایچون شیطانه لزوم کورولمش اولسه‌بیله بونلر ایشلرینی اوکرنجه شیطان‌فائده‌سز بر اوسته شکلنده قالیر . نزد باری‌دن قباحتی سببیله قوغولمش اولماسی محتمل اولدیغی کبی ، وظیفه‌سی کندیلکندن ختام بولماسیله علی‌العاده قادرو خارجی چیقارلمش اولماسی‌ده ملحوظدر .

ملکلرك لایموت‌اولدقلری‌مقربین‌دن‌طانینان، « اربعۀ‌مدبره » دنیلن دورت‌ملکك خلقت‌دن‌بری وظیفه باشنده بولونمالرندن‌ده استدلال ایدیله‌بیلیر: اسرافیل ، میکائیل، جبرائیل ، عزرائیل.. بوتون ملکلر دوروتمشیت عالمده برر وظیفه ایله توظیف ایدلمش‌اولدیغی کبی، مثلا بودورت‌ملك‌دن‌اسرافیل، بر نفخه ایله عوالمی وار ویا یوق ایتمکه مأمور بکله‌یور .

انبیایه‌انزال وحی‌وتبلیغ اوامره‌واسطه‌اولان جبرائیل، آخرزمان پیغمبری‌نزدنده صوك‌وظیفه‌سنی ایفاایتمش اولماسیله‌تقاعده سوق‌ایدلمش‌کبی‌کورونیور. ملك‌الموت اولان عزرائیل ایسه قبض ارواحه مأمور. دنیا دوردنجه حال فعالیتده. محاربه‌لرده،

امراض ساریه استیلالرنده ، انتحار صالغینلرنده فعالیتی آرتسه‌ده ینه هرطرفده ، هرآن ایشنك باشنده . قبرلر سؤاللرینه مأمور ایکی ملکك ، « منکر ونکیر »ك ایشلری‌ده عزرائیلك‌کندن آشاغی‌دکل .. بری انسانلرك صاغ اوموزنده ، دیکر صول اوموزنده اوطوران ، بری ، انسان اوغللرندن هربرینك‌خیرینی ، دیکری شرینی یازان کاتب ملکلرك‌ده ایشلری باشدن آشغین اولمالی .

شو زمانه‌ده صاغ اوموزلرده آرام نشین ملکلر یازاجق خیرلری نادراً بولدقلری ایچون بر سکون وراحت دوری کچیرسه‌لرده بوکامقابل‌تحریر شره مؤکل صول اوموز ملکلرینك مشغله‌سی پك زیاده آرتمش اولسه کرك ..

ملکلرجسم‌دن منزه، یالکز روح‌دن مشکل فرض اولونیور . اسکی ایران میناتورلرنده‌حورو‌غلمانه لایق برملاحت وجهیه‌ایله ایکی‌قانادلی انسان شکلنده تصویر ایدلمش ایسه‌ده روایات‌ایله جثه‌لری حقنده برفکر ایدینمك قابل اولامیور. مثلا سمادن زمینه‌هریاغموردانه‌سنی برملکك‌اندیرمه‌سی اعتباریله یاغمور ملکلرندن هر برینك انجق بر قطره قدر اولماسی دوشونوله‌بیلور .

* * *

کائنات‌ده اجرای حکم وفعالیت‌ایتدیکی بعضی اعتقاداته کوره قبول اولونان ملکلر فن‌ساحه‌سنه کیره‌مه‌مشلردر . یا فن هنوز بونلرك وجودندن غافلدر ، یاخود ملکلر هردورلو خاصه‌لرینه رغماً موجودیت‌فنیه‌کوستره‌بیلمك‌خاصه‌سندن‌محرومدرلر. یالکز هربریاغمور قطره‌سنه تردیف‌اولونان ملکلر ایله فنك بو قطرلره ویردیکی آرقاداش آراسنده بر مشابهت ومقارنت کورونیور . احتمال‌که بو کوچوك قاپی‌دن ملکلر ، اسم ده‌کیشدیره‌رك ، فن عالمنه‌ده کیره‌بیلیرلر .

بوکون فنك دیدیکنه باقیلیرسه جو هواده‌کی صوبخاری برطوتاماق‌بولامازسه بخارحالنده قالیور، آنجق هواده وفضاده اوچوشان الکترونلردن ، ذرات کونیه‌دن ، ذرات الکتریقیه‌دن برینه استناد ایده‌رك تکاثف ایده‌بیلیور. بوذره‌بوقطره‌یی‌زمینه ایصاله واسطه اولویور . دینلرك ملکلرینه عطف ایتدیکی‌برطاقم‌افعال‌وحرکاتی فن « الکترون » لرینه، بوفنی ملکلرینه عطف ایده‌بیلور .

الکترونلرك حیات وکائناتده نه درجه مهم ومؤثرذره‌لراولدیغی فن‌کیتدکجه دهازیاده آکلامغه باشلامشدر .

یکی کیمیاده اوزون سنه‌لر برعنصر بسیطك دیکر بر عنصر بسیطه تحولی امکانسز کورولمش ، باقیرجزؤفردینك آلتون‌جزؤفردینه، کوموش جزؤ فردینك پلاتین جزؤ فردینه استحاله‌سی خام‌برخیال عد ایدلمش ، اجسام بسیطه‌نك شکل وماهیتلرینی ابدیاً محافظه ایده‌جکلری قناعتیله بونلرك بری‌برینه قلبی‌ایله اوغراشمق‌غیرفنی برمشغله‌فرض‌اولونمشدی . فقط‌شیمدی بوقناعت‌ده‌کیشمشدر . مختلف‌اجسامك جزؤ فردلری آراسنده‌کی فرقك باشلی باشنه برعالم اولان جزؤ فردلرده برنوه اطرافنده دور وسیر ایده‌ن الکترونلرك‌مقدارندن ایلری کلدیکی‌نتیجه‌سنه وارلمشدر . آلتون جزؤ فردنده‌کی الکترونلردن برقاچنی‌چالمقله آلتونی یاقیره، یاخود باقیرجزؤ فردینه بر قاچ الکترون قاتابیلمکله باقیری آلتونه چویرمك بالنظریه قابلدر .

معدنیات‌ده‌جزؤفردلر نه‌ایسه عضویات‌ده بوکا تقابل‌ایده‌ن، انساج‌عضویه‌یی تشکیل‌ایله‌ین‌حجیره‌لرده اودر . بوکون علم حیات حجیره‌لرك حیات‌ومماتنده تمثیل قدرتنده الکترونلرك‌تأثیرینی آراشدیرییور.

دائمی بر انقلابه معروض اولان حیات‌ده وموجودات‌ده الکترونلرك مهم بر عامل اولدیغی آکلاشیلیور . ارض‌دن هوای نسیمی‌یه ، محیطنه بر طاقم حادثات کونیه و حیاتیه ایله برچوق الکترونلرصاچیلدیغی کبی، عالم شمسی‌نك عمده‌سی، ارض‌وسیاراتك‌فیض‌وحیات‌منبعی اولان‌کونش‌دن‌ده فضایه نامعدودونامحدود الکترونلر انتشار ایتمکده اولدیغی بیلنیور .

فضادن ارضه دوکولن الکترونلر ارض اوزرنده ، یاخود ارضك محیط هوائیسنده ، ارضك الکتریقیتنی و مقناطیسیتنی تهییج و تشویق صورتیله یاخود دیکر صورتلرله نه‌تأثیرات یاپیور؟. بوجهت هنوز معلوم دکلسه‌ده پك‌ممکن کورولیور.

بوکون حکمت طبیعیه‌ده ، حادثات کونیه‌ده الکترون برموقع‌طوتمشدر. عظیم بررول‌اوینادیغی تسلیم ایدلمشدر. فضاده بالخاصه سیارات‌آره‌سنده کونش دیدیکمز معظم منظومۀ الکتریقیه‌دن خارق‌العاده برسرعتله‌آتیلان، صاچیلان‌الکترونلر هوای نسیمی‌نك تخلخل ایتمش، پك سیره‌کلشمش یوقاری‌طبقه‌لرینه تصادف ایدنجه ، بوطبقه‌یه‌کیرنجه فجر شمالی دیدیکمز ضیادار وشاعرانه‌مناظری بزه سیر ایتدیرییورلر. یعنی بو منظره‌لری ، بوحادثه‌لری میدانه کتیرن الکترونلردر .

کسوف کلی زمانلرنده شمسك اطرافنده مشهود اولان حلقۀ مضیئه‌یی حصوله کتیره‌ن ینه اونلردر .

مادام غابریه‌ل فلاماریون قویروقلی ییلدیزلر حقنده نشرایتدیکی‌برمقاله‌ده ارضمزایچون قویروقلی ییلدیزلرك برتهلکه تشکیل‌ایتمدیکنی، قویروقلرینك‌ده ارضه‌ضرر ایراث ایده‌بیله‌جك برماهیتده اولمادیغنی ایضاح ایده‌رکن، بوییلدیزلرك بعضاً یوزمیلیونلرجه کیلومترو مسافه‌یه قدر اوزانان قویروقلری‌ده الکترونك بر جلوه‌سی‌در ، دیمك‌دن کندینی آلامیور .

بو محترم هیئت شناس قادینه کوره ، که‌کاه، افقمزده برقویروقلی‌ییلدیز ظهورایتدیکی زمان‌خلقك عجبابوسرسری ییلدیزله ویا قویروغیله ارض مصادمه ایده‌جك‌می ؟ بو مصادمه نتیجه‌سنده کرۀ ارض پارچه‌لاناجق ویا اوزرنده یاشایان بالجمله ذوالحیاتك عمرلری صوکنه ایره‌جك، بونلر محو اولاجق‌می؟ کبی اندیشه‌لره‌دوشمه‌سی‌علماً نابجادر. بوتلاشلره میدان ویرن دماغلرده قالمش اولان اعتقادات باطله انقاضی‌در.

کچن‌حزیران‌صوکلرنده‌ارضه‌یاقلاشمش‌اولان، آلتی سنه‌ده بر افقمزده کورونن « پونس‌وینه‌که » قویروقلی‌ییلدیزی‌نك قویروغی اون‌میلیون کیلومترو قدر اوزون ایمش‌که بوده قویروقلی ییلدیزلرایچون اهمیتسز بر قویروقدر .

بوسفرکی ظهورنده ارض‌ایچون هیچ‌برتهلکه متصور اولامازدی . انجق ۱۹۲۱ سنه‌سنده‌کی کچیشنده ارضك محرکی اوزرنده بر نقطه‌یی قطع ایتمش ، ارض‌ده دوقوز کون صوکرا عینی‌نقطه‌یه کلمشدی . ارضمز انتظام حرکاتنه اصلا خلل ویرمه‌یور . انجق او سرسری دوقوز کون کری قالسه‌یدی‌ده بر نقطه‌یه ارض ایله عینی زمانده وارسه‌یدی‌ده برمصادمه‌ده‌اولسه‌یدی نه اولوردی، دیه دوشونوله‌بیلیردی . مادام فلاماریون بوندن بیله بر ضرر کله‌یه‌جکنه قانع ... بر بلاکلسه بیله قویروقلی ییلدیزك باشنه کلیر . کرۀ ارضك شمس اطرافنده‌کی محرکنده دور وسیری ظرفنده ارض اوزرنده‌کی راصدلر بر طاقم قویروقلی ییلدیزلرك پارچه‌لاندیغنه ذراتی‌سمایه‌طاغیلدیغنه‌شاهداولمشلردر.

قویروقلی ییلدیزلرك داغیلماسی ، یاخود قویروقلرندن سمایه منتشر ذرات کونیه‌نك هوای نسیمیۀ ارض‌دن‌کچمه‌سی بزه کیجه‌لری نظر رباشهاب ثاقب یاغمورلری کوستره‌رکه بونی‌ده کوك‌ده برشهر آیین فرض ایده‌بیلیرز .

۱۹۱۰ سنه‌سی مایسنك ۱۸ نده هاله‌ی قویروقلی ییلدیزی ارضك یقیننده‌ن کچرکن دنیانك همان‌هرطرفنده‌واستانبولده خرافاتك‌وکهنه‌اعتقاداتك تأثیریله قورقولر کچیرلمشدی. هیئت شناسلر هاله‌یك قویروغیله ارضه چارپدیغنه قانع ایدیلر . اویله‌بر چارپیشکه نازکانه‌خوشجه براوقشامغه معادل .

قویروقلی ییلدیزلرك بنیه‌لری سیارات وثوابته نظراً پك خفیف . بونلر عادتا سرسریانه سماده دولاشان ، حاملرده هوایه‌قاچاق صابون کوپوکلری کبی ..

قویروقلری ایسه ، بوندن انتشار ایده‌ن پك خفیف‌غازلرك کونشك ضیاسیله، کونش‌دن‌صاچیلان الکترونلرك تأثیریله آیدینلانماسندن باشقه برشیٔ دکل.. قویروقلی ییلدیزلرك‌کونشه قارشی وضعلرینه نظراً قویروق دائما آرقه‌ده کورونور . اویله‌که قویروق کونشك بو سرسری جرم سماوی اوزرینه سرتجه براوفورماسیله حاصل‌اولور. کونشك‌سرتجه اوفورمه‌سی‌ده لایعد الکترون صاچماسی‌در .

قویروقلی‌ییلدیزلرك‌کووده‌لری‌حقنده‌کی‌تدقیقات ومشاهدات هنوز بونلرك ماهیتنی تمامیله اورته‌یه قویمش اولماسه‌بیله قویروقلرینك تحلیل طیفی اصولیله تدقیقندن آکلاشیلمشکه بونلر غایت خفیف وصوك درجه‌متخلخل‌قاربونلی‌غازلرك‌کونشدن‌کلن‌الکترونلرله آیدینلاتیلماسندن‌عبارت .. ایشته‌بونده‌ده آکلا-

ژاپونیاده دکانلر

ژاپونیانك بویوك شهرلرنده اوروپا معموره‌لرنده اولدیغی ، بویوك مغازه‌لر ، دکانلر ، صاتیش مؤسسه‌لری واردر . بوراده هرنوع اشیا وامتعه بولونور . انجق ژاپونلرك عادات وعنعناتنه کوره ، تمامیله ژاپون طرزینی محافظه ایتمك اوزره ، ترتیب ایدلمش دکانلرده واردر . ژاپونیایی زیارت ایدن غربلیلرك بالخاصه انظار دقتنی جلب ایدن بوقبیل ژاپون دکانلری در .

ژاپون بازار یرلرنده ، دکانلرنده کونك هرساعتنده مشتری بولونور ، آلیش وریش اولورسه‌ده دکانلر اکزیاده آقشاملری غلبه‌لك در . بوسبیله پرچوق دکانجیلر دکانلرینی کیج وقتلره ، مثلا بعدالظهر ساعت اونبره قدر آچیق بولوندیریرلر .

ژاپونلره خاص و عنعنه‌لره موافق دکانلردن اك زیاده نظره چاربان قادینلرك کیمونولری اعمال ایچون رنکارنك و سوسلی قماشلر صاتان دکانلر ، شمسیه ، پیچیم پیچیم کاغدفانارلر ، زجاج‌دن لامبالر ، الکتریق

ژاپونیاده ، حصیردن شمسیه اورمن ، یاپان بر صنعتکار .

ژاپونیاده فانارلری ، لامبالری سوسله‌ین صنعتکارلر

لامبالری صاتان یرلر ، پورسلن آوانی ، هرنوع چاتاق چوملك صاتان دکانلرله اوبونجاقچی دکانلری در .

ژاپونیاده سنه‌ده برکون « چوجوق بایرامی » دنیلن بر یوم مخصوص واردر . بو بایرامك تقریبی صیراسنده اوبونجاقچی دکانلری پك چوق آلیش وریش ایده‌ر ، پك چوق یاپما بیکلر صاتیلیر .

ژاپونیاده قادینلرك کیمونولرك قماشی ، خرجی ، لازم مطاق اولان سوسی‌زم پارا ایله اك آشاغی سکز لیرا طوتار . اعمالیه‌سی باشقه‌در .

ژاپونلرك لامبالری سوسله‌مکه مراق زیاده‌در ، یعنی نقشلره‌دورلو رنکلر ورسملره تزیین اولونمش لامبا شیشه‌لرینه وقارپوزلرینه رغبت کوسته‌ریرلر . آریجه صنعتکارلر ال ایله بونقشلری ورسملری یاپارلر .

پورسلن دکانلرنده اك زیاده صاتیلان چای طاقلری وچای فنجانلری در . ژاپونلر چایه مبتلا برملت در . چای فنجانلرینك ژاپونیاده پك ظریفلری ، دورلو رنکلره ، یالدیزلره کوزل آهنکار تشکیل ایدیلمك تزیین ایدلمشلری واردر .

آقشاملری برچوق فنارلر ، لامبالریاندیغی زمان ، تنویراته پك زیاده اهمیت ویرمن ، وبوتنویراتی صنعتکارانه وذوق‌بدیعی‌یی ارقشایاجق برصورتده یاپان برژاپون چارشیسندن ، ژاپون دکانلری آراسندن چکمك کوزمل برسیراندر .

ژاپونیاده ، کیمونو دیکن ژاپون قادین البسه‌سی ایچون قماشلر صاتان بر دکان .

شیلیورکه عصرلرجه مدت ، زمان زمان انسانلری قورقوتمش اولان قویروقلی‌بیلدیزلرك قویروقلری‌ده الکترونلر اوبونجاغی ، برهیولا .

* * *

بوکون بوتون مادیاتی ، مادی موجوداتی قوتك ، الکتریق مقناطیسی قوتنك تحثر وتکاثفندن عبارت عد ایتمك ممکن . قوتك تکاثفیله ماده‌یه انقلابنده اك زیاده عامل اولان‌ده الکترون .. الکترون ، آلتون ، کوموش ، باقیر .. مولد‌الماء ، مولد‌الحموضه .. الخ بسیط عنصرلره نظراً جزء‌فرد ایسه الکتریق مقناطیسی‌یه کوره‌اودر . یعنی بر الکتریق جزؤ فردی‌در . بویله‌جه بوصفتله ماده‌نك وقوتك برذرهٔ مشکله‌سی‌در . ماده وقوت عالمنده عامل‌در .

اکر فنك ملائکهٔ کرامی آرانسه بونلر الکترونلردر . الکترونلره فن ملائکه‌سی دیمك جائزدر .

محمود صادق

عاشق

دوغوشمزده عشق وار ، عشق ایچون ئولومز ،
عشق أللیه آتیلدی ایلك حیات دوکومز ،
عشقك اضطرابیدر مسعود ایدن اضطراب .

بدبین

عشق سراب ، فکرسراب ، دویغو ، انزوا سراب ..
مفکوره ، او ، أزلی برتحوله محکوم .
انزوانك جلیکدن ، احتراصلی طبرنانغی
غیجیقلارقلبی هرکون .. عشق ، بو ، برشهوت آغی ..
هر آرزونك صوکی وار ، أزلی اولان مشئوم
ئولومدر ، ئولومده‌در سعادتك طلسمی .

مضطرب

ئولوم وارلغمزك یوزیمی ، آرقاسیمی ؟.

شاعر

أزل بزمله قائم ، بزسز أزل اولورمی ؟
مثلا بز اولماسه‌ق چیرکین ، کوزه‌ل اولورمی ؟
عشق بزدن اول ئولور ، انزوا اوزونتولو ،
نه بر طوتام قورمال صاچ ، نه آل بر فجرکلی ،
نه شهوت ، نه‌لعل شراپ .. هرشیئك برصوکی‌وار ..
فرد ئولور ، أریر ، سونر ، آرقه‌ده فکر یاشار ..
مفکوره‌نك ویردیکی حظ بیتمز ، أزلیدر .
مفکوره بزی یاقار ، حرارت ایشیق ویریر .

داغ آدمی

هپسی حس ، هپسی خیال ، أك طاتلی شی یاشامق .
بزی بختیار ایدن وارلغمزدر آنجاق .

استانبول — ١٠ تموز ٩٢٧

السهامی

کیجه

بیلدیزلی ، بولوطسز ، آیسز بر کیجه !
بنجره‌مده یالکز ... وقت ایچه
کچمش ، صانکه هرشی بایغین اویویور ؛
اوزاقده سونوك بر بیلدیز صورویور :
نه‌در ، أی زواللی ، بو دردلی حالك ؟
صولدیردی باق بنی غملی خیالك !

* * *

— أوت ، چوق دردلیم ، سونوك بیلدیزم !
اودامده بر یتیم کبی یالکزم ...
باق دیکله : حیاتم ، وارلغم ، سسسز ،
قراکلی بر کیجه .. یورغون ، امیدسز !
بکا دیر مهتابلی ، پارلاق بر کیجه :
— کدرك داغیلسون ، آغلا کیزلیجه !

قاضی‌کوی ، تموز ١٩٢٧

محمد واصف

بزم عشقمز ..

« کردیر پرسه فضولی‌کی کوزه‌لرده وفا وار
« آلدانما که شاعرسوزی البته یالاندر . »
— فضولی —

شاعرك عشق بکزه‌ر ایلك بهار یاغمورینه ؛
مثلا ، طاتلی ، شیرین بر قادینك اوغرینه
کوزیاشلری دوکه‌دز کونلرجه ، هفته‌لرجه ؛
فقط مقصدیمزه یاقلاشدقمی بر پارچه
بوتون بو کوزیاشلری سیلینیر ، زائل اولور ،
قلبمزده‌کی عمان دورغون برساحل اولور ،
بر ساحل‌که کوکلرله بوی ئولچرکن داها دون
آنسزین ، باقارسکز ، ساکنله‌شمشدر بوکون ..

أی بکا نشانلانمق ، ئەولنمك تکلیف ایدن ،
بنمله حیاتنی برلشدیرمك ایسته‌ین
منکشه کوزلو ، زمرد باقیشلی قیز ، أینی بیل :
شاعرلرك حسنه اینانمق جائز ده‌کیل !.
شمدی سکا نه‌قادار سوز ویرسه‌م ، یمین ایتسه‌م ،
سنی کوز یاشلرمله نه‌قادار تأمین ایتسه‌م ،
هپسی لاف ، هپسی یالان ، امین‌اول ، هپسی بوشدر ؛
شاعر یاراتیلانلر أزلی بر سرخوشدر ؛
چونکه شاعر کوکلی بو ، بیك بر ماجرا طاشیر ،
سرسری قوشلر کبی دالدن داله دولاشیر !
بز شاعرلر نه‌یز ؟. هیچ برشی دکلز ؛ آنجاق :
کوزه‌لرك أنده زاواللی بر اوبونجاق !.
وارلغمز عجز ایله قائمدر ، صیجاق ، تمیز
بر چهره فارشیسنده قیریلیر ارادهٔ من .
کوزه‌ل بر قادین کچسه سوقاقده ئوکزدن
اشتیاق ، سیل حالنده ، بوشانیر کوکلزدن .

بزم ایچین معناسز بر کاه‌در حزن !
چونکه هیچ کیمسه‌یله شو هرجائی کوکلزك
اساسلی برصورتده علاقه‌سی ، باغی یوق ،
کوکلز بر چولدرکه اوچی یوق ، بوجاغی یوق :
نهایتسز بر بوشلق ، أنکین بر قوم دیاری ...
نه بر آغاج کولکه‌سی .. نه‌ده بر صو کناری ..
هرکون بو چولدن کچر ، روزکارلره یول‌صوروب ،
بایغین ، آهو باقیشلی تازه‌لر غروپ غروپ :
أسمرلر صاغ طرفده ، بیاضلر صول طرفده ،
صاریشینلر اك ئوکده ، قومرالر آرقه صفده ..

أی بکا ، نشانلانمق ، ئەولنمك تکلیف ایدن ،
بنمله حیاتنی برلشدیرمك ایسته‌ین
منکشه کوزلو ، زمرد باقیشلی قیز ، أینی بیل :
شاعرلرك حسنه اینانمق جائز دکل .
کندیکی فدا ایتمه بوش بر هوس اوغرینه !
بکزر بزم عشقمز ایلك بهار یاغمورینه ..

١ — نیسان — ٩٢٧

فاضل بهجت

کیجه

بایغین ، عطرلی روزکار یاپراقلرده أسنجه ،
ارغوان برتوزکی اوچدی ، داغیلدی آقشام .
قومرال ، ایپك صاچنی باغچه‌مده چوزدی کیجه ؛
دوکدی صاچنی کیجه باغچه‌مده طوتام طوتام ..

بر سکونه صاریلدی شمدی نفتی یاپراقلر ،
شکلر دالدی آرتیق فسونلی خولیاسنه .
اوزاقلرده آغلایان بر اسحقك سسی وار
مرثیه اوقورکبی کوکلرك یاسنه ...

بر داملا امیدکبی اوکده یانوب سونن
آتش بوجکلریله قالدم آرتیق باش‌باشه ،
ایچنده دوشونجه‌لر شکلدن شکله دونن
باشمی دایایه‌رق بر یوصون طوتمش طاشه .

کوزلریمی قاپادم اوزون مدت کیجه‌یه ؛
بیللردر خیالمی آیدینلاتان کوزه‌لی
بو فارانلق کیجه‌ده ایچدن کورمیم دیبه ...
هیهات ! ئورتمش اونی‌ده کیجه‌نك سیاه‌آلی ...

غالب ناشد

غربت آقشامی

اوزاقده کون باتیور ، قرمزی افقلرده ..
سورولر آغیر آغیر اینیور یاماجلردن .
حزن دولو بر نفحه فیصیلدایور روزکارده ،
سسلر ایشیدیلیور کولکه‌لی آغاجلردن .

برآز صوکره قارانلق قاپلارکن وادیلری ،
دورغون صولرده عکسی کورونور بیلدیزلرك .
قوشلر یووالرنده قارشیلارکن سحری ،
قهقهه‌سی دویولور پیکارده کنج قیزلرك .

یوللرده صوك بولجیلر ، کوزمده بر داملا یاش ،
ایچمی صیزلاتیرکن محزون کجه‌نك غمی ،
بو ایسسز تپه‌لردن دونرم یاواش یاواش ..
آه بو غربت آقشامی ، آه بو غربت آقشامی !..

شمس‌الدین جم

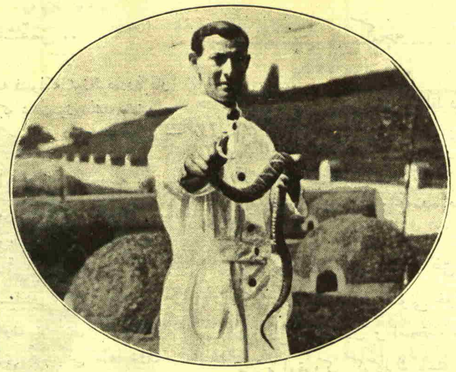

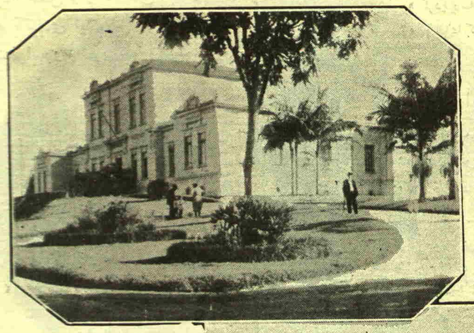

« بوتانتان » مؤسسه‌سی لابوراتوارلرنده چالیشان برآسیستانك النده زهرلی بر ییلان

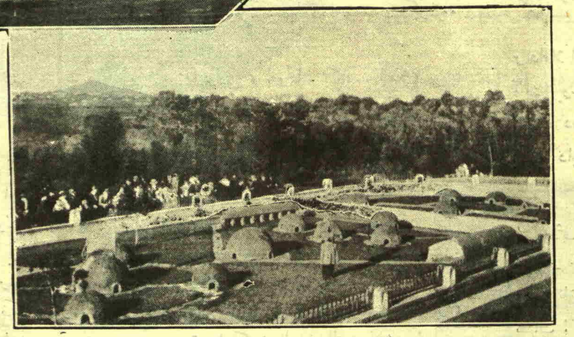

بره‌زیلیاده « بوتانتان » مؤسسه‌سنه ملحق زهرلی ییلانلرك یوواسی .

برزیلیاده سائوپاولو شهری جوارنده زهرلی ییلانلرك زهرلرینه قارشی مختلف سه‌روملر احضاری ایچون وجوده کتیرلمش اولان «بوتانتان» مؤسسه‌سنك بیوك بناسی

بره‌زیلیاده زهرلی ییلانلرله مجادله ییلانلر مؤسسه‌سی

اسکی شربتلنمه‌لر.ـ نه‌ایدی بیلمه‌یورز.ـ ییلان صوقانلرك تداوی و تخلیصی .ـ فنك موفقیتلری .

بره‌زیلیاده زهرلی ییلانلره قارشی، بونلرك تلف ایتدکلری نفوسی علمك یاردیمیله قورتارابیلمك امیدیله، اساسلی برمجادله آچیلمشدر. طوتولان ستاتیستیقلر دهشت ویره‌جك و بویله بر مجادله‌یه قطعی لزوم کوستره‌جك بر حالده ایدی .

بونلره نظراً هرسنه بوتون بره‌زیلیاده تقریباً ۲۴,۰۰۰ کیشی‌یی ییلانلر صوقمقده‌در . بویله‌جه زهرله‌ننلرك‌ده لااقل ۵,۰۰۰ کیشی‌سی قربان کیتمکده‌در. بره‌زیلیا جنوبی آمریقانك وسعت اراضی اعتباریله اك بویوك حکومتی‌در . نهرلری مبذولدر . خط استوادن باشلایارق اوتوز درجه عرض جنوبی‌یه قدر کیده‌ر . سواحلی بحر محیط اطلاسی ایله محاط و ۷۵۰۰ کیلومترو امتدادنده‌در. بحرمحیط اطلاسی‌دن ایچریلره دوغرو بره‌زیلیا الکاسی ۴۰۰۰ کیلو مترویه‌قدر ممتددر. بوجسیم الکانك مساحهٔ سطحیه‌سی سکز میلیون کیلومترو مربعندن فضله‌در . حال‌بوکه نفوسی آزدر. مهاجرلره هر درلو تسهیلات کوستریلیور. اوروپادن هرسنه ۲۰۰,۰۰۰ قدر مهاجر حلب ایدیلیور . بره‌زیلیانك نفوسی یکرمی‌بش میلیونه واریروارماز راده‌سنده‌در .

بره‌زیلیا ۲۰ حکومت‌دن مرکب حکومات متحدهٔ بره‌زیلیا دینیلن برجمهوریت‌در . پك‌واسع و مساعد اراضیسنه و نهرلرینه [آند طاغلرندن نبعان ایده‌ن و بره‌زیلیایی برباش‌دن اوبرباشه غرب‌دن شرقه دوغرو قطع ایده‌رك برچوق توابعنی آلدقدن، بالطه‌ده کمه‌مش اورمانلردن کچدکدن صوکرا بحرمحیط آطلاسی‌یه‌دوکولن آمازون نهری دنیانك اك اوزون نهرلرندن ـ ۶۴۲۰ کیلومترو طولنده ـ بری‌در. صولری ، بوتون دنیاده موجود نهرلرك صولری آراسنده اك یوکسك مقدارده‌در . بوکارغماً نفوسك آزلغی طبیعی بره‌زیلیانك نفوس سیاستنه پك اهمیت ویرمه‌سنی استلزام ایده‌ر . بو اعتبارله سنه‌ده ۵,۰۰۰ ألی آیاغی طوتار انسانك ییلانلره قربان کیتمه‌سی اوراده نظر لاقیدی ایله کوریله‌مزدی.

الیوم اقتصادیات‌ده سعی وعمل‌دن قالمایان بر آدمك قیمتی شویله بویله ایکی بیك بش یوز تورك لیراسی تقدیر ایدلمه‌سنه نظراً بره‌زیلیانك انسانجه ضرری نقده تحویل اولونسه سنه‌ده اون ایکی بوچوق میلیون تورك لیراسنی بولور .. بویالکز انسانلره عائد برحساب.. زهرلی ییلانلرك بره‌زیلیاده حیوانات اهلیه‌دن تلف ایتدکلرینك مقدار و قیمتی‌ده نیجه میلیونلره بالغ ..

بره‌زیلیاده زهرلی ییلانلرله مجادله برضرورت قطعیه حکمنی آلینجه بره‌زیلیا حکومتلرینك اك زنکین ومترقیسی اولان « سائوپاولو » حکومتی بوخصوصده تشبثه کیریشمش‌در. سائوپاولو حکومتی بره‌زیلیانك مرکزنده‌در . مرکز اداره‌سی سائوپاولو شهری ایسه ساحله یقینجه، حکومات متحده‌نك ادارهٔ عمومیه‌سنه مقر اولان ریو ژانه‌یرویه شمندوفرله مربوطدر .

سائوپاولو حکومتی سائوپاولو شهرندن یاریم ساعت مسافه‌ده شهرك برمسیره‌سی جوارنده زهرلی ییلانلرله مجادله ایچون فنك بوتون وسائطنی جامع بر مؤسسه وجوده کتیرمش‌در . بوراسی شهره الکتریق ترامویلریله مربوط اولدیغی کبی شهردن آلینان الکتریق جریانلری مؤسسه‌ده پك چوق احتیاجاتی تطمین ایدییور.

«بوتانتان» مؤسسه‌سی نامی ویریلن تشکیلاتك باشنه بره‌زیلیاده علم و عرفانیله ، حسن اداره‌سیله فعالیتی واصابت نظری ایله تمایز ایتمش اولان ارباب فن‌دن دوقتور «ویتال برازیل» کتیرلمش‌در. بوذات یورولمق بیلمه‌ین برسعی وعزم ایله مؤسسه‌سنی، برچوق طرفلردن وارباب علم‌دن مرکب اولارق بالخاصه زیارته کلن تدقیق قومیسیونلرینك عموماً فوق‌العاده تقدیرلرینی جلب ایدیجی برحال مکملیته ایصال ایتمش‌در .

مؤسسه‌نك باشلیجه بناسی خفیف میللی بر تپه‌جك اوزرینه طرح وتنظیم اولونان کوزل بر باغچه وخرما آغاجلریله محاط اولارق شمس‌آباد دینلن طرزده انشا اولونمش‌در .

بوبنا داخلنده برده موزه یاپیلمش‌در، موزه بالخاصه زهرلی ییلانلره، بونلرك زهرلرینه، تأثیرلرینه متعلق نمونه‌لری ، اثرلری ، وثیقه‌لری جامع‌در .

اساس بنانك جبهه‌سندن کوروله‌بیله‌جك بر مسافه‌ده زهرلی ییلانلر ایچون متعدد یووالر یاپیلمش‌در . چمنتو ایله یاپیلمش اولان قبه‌سی یووالره قاپی مقامنده ییلانلرك کیروب چیقابیله‌جغی وسعتده ده‌لیکلر براقیلمش‌در . ییلانلر محله‌سنك اطرافی کاملاً صو دولو بر خندق ایله چه‌ورلمش، ییلانلرك خارجه چیقابیلمه‌سنه امکان براقیلمامش‌در. اطراف آیریجه دمیر پارماقلقلی چمنتو دیوارله چه‌ورلمش ، بوده زیارتجیلرك پارماقلقلر خارجندن ییلانلری ایچه سیر ایده‌بیله‌جکلری بر صورتده ترتیب اولونمش‌در . ییلان یووالرینك اطرافی چمنلك‌در . بورایه بره‌زیلیاده موجود ییلانلرك هر نوعندن طوتولمش ، کتیرلمش‌در ، چینغراقلی ییلانلر ، مرجان ییلانلری ، بره‌زیلیا ییلانلرینك پاراقاقا، اوروتوس دنیلن نوعلری، الخ... بوراده بالخاصه زهرلی ییلانلر بولوندیرلدیغی ایچون آغاج دیکیلمه‌مش‌در . مؤسسه زهرسز ییلانلره مخصوص بر یر دها یاپدیرمش ، بوراسی ظریف بر باغچه حالنده آغاجلرله سوسله‌نمش‌در .

ییلانلری کونشله‌نمك ایچون یووالرندن چیقدقلری زمانلر زیارتجیلر سیر ایده‌رلر .

زهرلی ییلانلر اسارتدن هیچ خوشلانمادقلری کبی تدریجاً اونلردن زهر آلینماسیله بو یوزدن آززمان‌ده ضعفه اوغرایورلر. طوتولوب کتیرلدکلری زمان‌دن اعتباراً آنجق برسنه یاشایابیلیورلر .

* * *

بر زمانلر شرق‌ده ییلانلره قارشی شربتله‌نمه اصولی واردی. سوزده شربتله‌نن آدملری ییلان صوقمازدی . صوقسه‌ده ییلانلرك زهری اونلره تأثیر ایتمزدی . واقعا علم بوکون بر طاقم امراض مهلکه‌نك صولتلرینه قارشی واقی سه‌روملرله انسانلری آشیلامق ، اونلرده بر معافیت حاصل ایتمك یولنی طوتمش‌در. علم نیجه تدقیقلر و تجربه‌لردن صوکرا بو وقایه و شفا چاره‌سنی بولابیلمش. اسکی شربتله‌نمه‌لرك نه‌یه استناد ایتدیکنی، نه درجه تأثیری اولدیغنی بیلمه‌یورز. انسانلری آلداتمق، پاراچکمك ایچون یریردولاشان شارلاتانلر درویشلك کسوه‌سی آلتنده صاقلانیرلر ، شوکا بوکا قورشون کچمه‌مك ایچون پازو بندلر صاتارلر ، نسخه‌لر یازارلردی . بونلری قوللرینه طاقانلر بدنلرینه قورشون ایشله‌مه‌یه‌جکنه صاف دلانه قانع اولورلردی بونلر قورشونه قارشی نه‌درجه حکمسز ایسه اسکی شربتله‌نمه‌لرك‌ده ییلان زهرلرینه قارشی عینی ماهیتده اولدیغی تصور اولونابیلیر .

بره‌زیلیاده‌کی بوتانتان مؤسسه‌سنك غایه‌سی ایسه علمه مستنددر . زهرلی ییلانلرك زهرلریله آلینابیله‌جك سه‌روملرله زهرلی ییلان صوقانلری درحال شافی بر صورتده آشیلامق ویاخود احضار اولونان آشیلری واقی بر صورتده قوللانمق .. سه‌روم وآشی خصوصنده طبابتك الیوم تعقیب ایتدیکی اصول، امراض مهلکه‌یی تولیدایده‌ن میقروبلری ـ مثلا زهرلی ییلانلرك زهرلرینی ـ تدریجاً برحیوانه آشیلامق وبوحیوانلرك قانلرنده مدافعه تشکیلاتی، آنتی‌قورلر ، حصوله کلدکدن صوکرا بونلرك سه‌رومنی آلمق ، بونی واقی وشافی صورتده استعمال ایتمك‌در ..

بره‌زیلیا ییلانلر مؤسسه‌سی‌ده علمك، فنك بواصولنی تعقیب ایدییور . ییلان زهرلریله استیناس ایتدیریلن، انسانلر ایچون سه‌روم آلینان حیوانلر قاطرلردر. بونلره کیتدکجه مقداری تزیید ایدلمك اوزره ییلان زهرلری زرق ایدیلیور. حیوانك قانی ییلان زهرینه قارشی مدافع و مقاوم برحاله کتیریلیور . بونلردن آلینان سه‌رومك انسانه زرقیله انسان‌ده بو زهرلره قارشی مقاوم ومدافع بروضعیته قونولویور .

بوتانتان مؤسسه‌سنده بویله‌جه احضار اولونان آشیلر توبلر ایچنده برازیلیانك هرطرفنه سوق ایدیلیور . ییلان صوقمالرینك ، ییلان زهری ایله زهرلنمه‌نك سه‌روم ایله تداوی وتشفیه‌سنده ییلانلرك نوعی حائز اهمیت کورولدیکی ، هربری‌نك زهرینه قارشی عینی زهرله ألده ایدلمش اولان سه‌روم مؤثر اولدیغی ایچون مؤسسه احضاراتنده بوجهته پك چوق اهمیت ویرمکده وبوصورتده چالیشمقده‌در.

حاصلی بوتانتان مؤسسه‌سی فن وانسانیت نامنه تقدیره سزا خیرلی برمؤسسه‌در .

چین حادثاتندن بر صفحه

چین حادثندن غریب بر صفحه‌یی ذکر ایتمك ایسته‌یورز . شانغهای‌دن هانکه‌ئویه کیده‌ن انکلیز باندره‌لی برتجار واپورینه ساخته بربیاننامه ایله برحموله یوکله‌تیلیر . واپور هدفی اولان لیمانه مواصلت ایتدیکی صیراده ، بش طونلق برحموله تشکیل ایده‌ن بالیه‌لرك چینجه یازلمش و باصیلمش قومونیست پروپاغانداسی رساله‌لرله دولو اولدیغی فرق ایدلمش. کمی‌نك قاپودانی بونلرك بر قسمنی کمیجیلره یاقدیرمش ایسه‌ده قسم اعظمنی‌ده بویوك برنهرك منصبنده نهره آتدیرمش. فقط بورساله‌لری قاییقلرله، صانداللرله اوچوشارق طوپلامق ایسته‌ین چینلیلری حسابه قاتامامش، بویله‌جه رساله‌لر نهردن قانجه‌لرله بونلری چیقاران چینلیلرك ألنه کچمش .

هانکه‌ئو لیماننده ، انکلیز واپورندن نهره آتیلان قومونیست پروپاغانداسی رساله‌لرینی چینلیلر قاییقلرله وقانجه‌لرله طوپلارکن:

قومونیست پروپاغانداسی چینجه رساله‌لری حاوی اولوب بر انکلیز واپورینه ارکاب ایدلمش اولان بالیه‌لری برانکلیز ضابطی معاینه ایده‌رکن:

مع‌مافیه بو صیرالرده چین‌ده بالنسبه سکون حکمفرمادر . شمال اردولری قوماندانی مارشال چانغ‌چولین بر بیاننامه نشر ایده‌رك ناسیونالیستلرله هم فکر اولدیغنی ، چینلیلر حقوقجه مساوات کوزه‌دلمه‌دن عقد ایدلمش اولان معاهده‌لرك تبدیلنه طرفدار بولوندیغنی اعلان ایتمشدر. بوامنیه‌یه دوستانه مذاکرات ایله واصل اولمغی ترجیح ایتمکده‌در .

چین صولرنده ، برانکلیز واپورینه ارکاب ایدیلن و فرقنه واریلارق مصادره اولونان قومونیست پروپاغاندا رساله‌لرینك برانکلیز کمیجیسی طرفندن احراقی

هانکه‌ئوده جنوب حکومتنك روسلرك وصایتنی اوزرندن آتمغه قرار ویردیکی‌ده اعلان اولونیور . شیمدی‌یه قدر بو روایت برقاچ دفعه دوران ایتمش ایسه‌ده فعلی براثری کورولمه‌مشدر . روس قومونیستلرینك هر دورلو واسطه‌لرله پروپاغاندالرینه دوام ایتمکده اولدقلرینه‌ده یوقاریده ذکر ایدیلن وقعه شاهددر .

ظاهری سکونه رغماً چینده داخلی محاربه‌لر ختامه ایرمه‌مشدر . جنوبلیلر تدریجاً ایلریله‌مکده ، شمالیلرده یاواش یاواش رجعت ایتمکده ، رجعت ایتدکلری یرلرده شمندوفر خطلریله سائر وسائط عسکریه‌یی تخریب ایله‌مکده‌درلر .

یولده...

مؤلفی : رولان دوورژه‌لس

مترجمی : احمد احسان

— مابعد : —

— سز هند چینی‌یه کلیکز ؛ بزاوراده چوق آدم طانیورز . چابوق کندیکزه بر موقع یاپارسکز !

صوکره کوزلرینی باشقه طرفه دیکه‌رك علاوه ایلدی :

— هم بربریمزه قومشو اونورز !

ژاق بونلری برکنج قیزك کوه‌زه‌لکی کبی صاییوردی . کاه کولیور ، تك کلمه ایله جواب‌ویریبور ، فقط ایی‌دیکله‌میوردی . استقبالدن اوکانه؟... اونك قلبنی دولدیرن کدر خفیف شیلردن دکل ... اویله بر درین هجرانه اوغرامش ایدی‌که اونی هیچ برشی کچیره‌مزدی . ژاق برشی سویله‌میور ؛ کندینه‌ده آجیمیور ؛ مانون دوشونیوردی ...

واپورك قولومبودن حرکت‌ایتدیکی اقشام قیزدلیقانلینك یانته کلسه‌ایدی مطلقا عفو ایدردی ... اونك‌ویره‌جکی‌ایضاحلری وتأویللری قبول ایدردی؛ دلیقانلینك ایلك آنده‌کی حدتی اوچمش ایدی... فقط‌شمدی آره‌دن کونلر کچدی ، شبهه‌سی قوتلندی . بوتون ظاهرده‌کی حاللر مانون علیهنده ایدی . دلیقانلینك قاچدیغی کون کندینه یکی بر حیات تنظیم ایده‌جك قدر وفاسز اولمسی اونوتولورمی ؟ دیمك بویله برفرصت بکلیورمش ... فرصت بکله‌میور ایدیسه قولومبودن حرکت کیجه‌سی نیچون یانته کلوب ایضاحات ویرمه‌دی؟ نه‌دن صاقلانیور ؟ هانکی یاتاقده یاتیور ؟ صوکره اوقدر سوز ویردیکی حالده دلیقانلینك قاچمق ایستدیکنی نیچون شوکا بوکا سویله‌دی ؟ بویله ذهنه بیك درلو شبهه‌لر هجوم ایلیور ... پك نادر اوله‌رق شبهه ایتمه‌مك جهتنه میل ایدرسه پراته‌ر کلوب لازمکلنی یاپیوردی ؛ نه کورور ونه دویارسه هپسنی ژاقه یتیشدیریوردی. مانون کویورمی؟ صوفراده شامپانیا ایچدیمی؟ باشقه‌لریله نصل کزیبور؟ بوحوادثلر دلیقانلی‌یه کلیوردی. مادموازل موزه‌ت ایله فاویه‌دخی مانون‌علیهنه اولان خنجلرنی چیقارمق وژاق‌قیزدن صوغوتمق ایچون یالانلر اویدیریورلردی ... خلاصه ژاقك هر آن یورکنی هجرانله دولدیریورلردی. دلیقانلینك روحی‌هجران‌ایچنده‌ایدی . حدتی‌وکینی یوقدی. ماجراسنك صوکی‌کلسنی ومانونه بوتون حیاتنده اونوته‌میه‌جغی عذابلی‌برخاطره براقمق ایستیوردی .

ژاق بر آز تسکین ایلیه‌جك اولان آدم تیاترو دیرکتوری ایدی . فقط ژاق بو زواللی‌یه اویله سرت معامله ایتمش ایدی‌که دیرکتور کنارده دوریبور وصوقولسه بیله واپور « یه‌نانغ » اسکله‌سنه کلمه‌دن یاپیله‌جق برشی اولمدیغنی دوشونوب انتظاری ترجیح ایدییوردی .

قولومبودن حرکت زماننده‌کی وقعه‌لر تیاترو مدیرینی شاشیرتمش ایدی. بووقعه‌لر ایله ساده ژاق دکل ، فلورانسی‌ده غائب ایلیور وتیاترو طاقمی‌ایکی مهم آرتیستدن محروم اولیوردی . اویله یا ، مادموازل فلورانسی غارو براقمیه‌جق ایدی . آدجغزك روحی دائما نیکبین اولدیغی ایچون امیدلنیور، ژاق‌ده قورتولور ، تیاترووده باشقه آرتیست بولور دییوردی . دیرکتور کوله‌رك :

— جانم بوده کچر ، اندیشه‌یه لزوم یوق ! بو واپورده آرتیستلریمك هپسی یوق . برطاقلری دها اولکی پوسته ایله کیتدیلر . اورایه وارنجه ژاق وفلورانس بولنمسه‌بیله ایش ینه اویار . مادموازل موزه‌ت ایله فاویه‌ده یابانه‌آتیله‌جق شی‌دکلدر ... یا « باریتون » م ؟ اوکا هیچ دیه‌جك بولنه‌ماز.

بویله سویلیه سویلیه دیرکتور ژاق ایله مانونك بولنمه‌مسنی اهمیتسز کورمکه باشلامش ایدی وعلاوه ایلیوردی :

— تیاترلرده آرتیستلرآره‌سنده عشق و علاقه اولدیمی ایش نافله‌در.. عاشقلر اوزاق اولسونلر !

بویله سویلیوردی اما پرووالر هیچ‌ده ایی نتیجه ویرمیوردی . مثلا « لاقه » پیه‌سنده « باصو » آقتوری عادتا کولونچ اولمشدی . هم اوقدر کولونچ‌که واپورده‌کی یولجیلر کولمکه بیله لزوم کورمه‌دیلر . ساده واپورك دوقتوری خفیف تبسم ایتدی، دیرکتوره دیدی‌که :

— بویله برآقتورله ایش کوره‌مزسکز !

— یوق جانم ، زواللی‌یه دکز دوقانیور ، اوده کچر !

بو زواللی آرتیسته بن آجیوردم . ژاق یالکز براقمق ایچون کیجه‌لری یانندن آیرلمدیغنی دویه‌لی‌بری آدجغزی سوییوردم . بلکه اونلری ژاقك « ته‌نور » لقده‌کی موفقیتلرینی چکه‌میوردی ؛ فقط شمدی دلیقانلی مأیوس اولدیغی‌ایچون چکه‌مه‌مزلکنی اونوتمش، یانندن آیرلمازاولمش‌وتسلی‌یه چالیشیوردی . چالیشه چالیشه تیاترو دیرکتوری ایله ژاق‌ده باریشدیردی . اونلرده برلشدیلر ؛ « یه‌نانغ » اسکله‌سنه بر کوندن زیاده یولمز واردی .

واپورده هرکس نشئه‌سز اولدیغی ایچون بو آقشام یمکده موزیقه واردی ؛ یمکدن صوکرا دانس یاپیلدی . ونشئه عمومیلشدی . مانون یمکی‌متعاقب، دها دانس‌باشلامه‌دن قماره‌سنه چکیلدی . مادموازل نیقولای برکنارده ماکنیست ایله شطرنج اوینایور، لکن قاشلری پك چاتیق ایدی. هرطرفده ، کوکرته‌نك هر یرنده دانس واردی . موزیقه اقصای شرقك توحاف اویون هوالرینی چالیوردی . قیصه شیشمان موسیو باشنه بر تاکیه کچیروب داوولك باشنه اوطورمشدی . صالونك پنجره‌لرینك دیشاریسنده اوچنجی موقع یولجیلری دولوایدی ؛ پنجره‌لردن باقانلر بوطرفده‌کی زنکینلرك حیاتنی سیر ایلیوردی . ایکیده برده : « غارصون برشامپانیا دها ! » دیه باغیریورلر ... کوندوز دوام ایدن مدهش صیجاقدن صوکره هرکس بالخاصه‌قادینلر وجودلرینی‌کیجه‌نك سرینلکنه، بوغازلرینی شامپانیانك‌صوغوقنه باغلامشلردی .... عائله رئیسلری چوقدن چکیلوب یاتمش اولدیغی ایچون بالوعالمنده‌کی بوجوشمونلق طبعی‌ایدی ... یالکز کزن مادام‌فوقس‌زوتدن صوکره بانکر دانسوریله حرارتلی‌قونوشیور... صوکره‌ده اوست کوکرته‌یه کیتدی، بن‌ده هوا آلمق ایچون آرقه‌لرندن چیقدم . یوقسه تجسس ایتمك خاطرمدن کچمیوردی .

یوقاریکی کوکرته قارا کلغه دالمش بویوك بر تراسه‌یه بکزییوردی ؛ اشاغیده‌کی دانس وموزیقه کورولتوسندن اثر یوقدی . کوندوزك صیجاغی صانکه حالا دالغه‌لرك اوزرنده اوچوشوب سرینلیور ، بزه دوغری خوش روز کارلر کوندریوردی . اطرافه باقدم ، کوریئورده واپور یوق ، فنار فلانده کورونمیوردی . کوك یوزی ییلدیزله قاپلی ایدی . بوتون جکرلرمله نفس آلیوردم، کوکسم راحتله‌نیوردی . واپور دکزك قاره‌سطحنی یاریبور، فوسفورلی یاقاموزلر فیرلیور ، تکنه‌نك ایکی طرفه آتدیغی داملر سمادن ییلدیزلردوکولیورمش‌کبی غایت‌لطیف منظره‌لر یاپیوردی. بوتون دکزاوستنده صانکه الکتریقلر یانیور ، لمعه‌لر صاچیلیور . دالغه‌لرك آلتنده اسرار انکیز شکللر بلیریور و آرقه‌مزده کوپوك و فوسفور ایچنده اوزون، پارلاق براز قالبوردی .

یوقاری کوکرته‌ده صیره‌لنمش اولان جانقورتاران صندالرك آره‌سنده سسسز دولاشیوردم ، برآز ایلریده ، بر پتیردی دویدم، باقدم. اوراده برقادین وبر ارکك واردی ؛ یالکز ارککی کوره‌بیلدم. بو طانیمادیغم برکنج ایدی ؛ یاننده‌کی قادین کندینی‌کوسترمه‌مك ایچون درحال دکزطرفنه‌دونمش ایدی ، بن‌ده کیفلرینی بوزمیه‌یم دییه یولمه دوام ایتدم .

بر قاچ آدیم آتمه‌مشدم‌که بر چفته دها تصادف ایتدم . قادین آرقه‌یه دوغری ایرکلمش أللریله ارککی ایتیور، فقط سس‌چیقارمیور وباغیرمیوردی. بنی کورونجه درحال قاچدی ، هوا منفذلرینك برینك آرقه‌سنه کیردی ... بن پاسکه‌لنك قاریسنی پك‌اعلا طانیمشدم ... اورته‌ده قالان بر کمیجی ایدی ؛ بنی کورونجه شاشیردی ونه یاپه‌جغنی بیله‌مه‌دی ... تکرار دوندم ، غالبا کوکرته‌ده فضله کلیورم دیدم ، صحیح بوراسی واپور قومیسرینك دیدیکی عشق وسودا کوکرته‌سی ایمش ... وآشاغی اینمك اوزره ایکن بکا دوغری اوچ آدمك یورویه‌رك کلدکلرینی فرق‌ایتدم. ژاق‌لارژی، تیاترو دیرکتوری ومعهود « باصو » آقتوری بر آره‌ده ایدیلر . اونلری بر آره‌ده کورونجه ممنون اولدم . أللریمی اوزاته‌رق ایلریله‌دم :

— سزلری برلشمش کوردیکمه چوق ممنون اولدم .

تیاترو دیرکتوری هرزمان کبی کیفلی دکل ، ژاق دها صارارمش... بکا دیدی‌که :

— سزدن صاقلایه‌جق بر شیئمز یوق ... بویورك ...

تکرار دیرکتورك قولنه کیردی ، اوقوشمقده دوام ایلدیلر . بن‌ده آقتورك قولنه کیروب آرقه‌لرندن‌یورییوردم . اطرافمزده‌کی جان قورتاران صندالری اورتولرینك آلتنده اویور ؛ واپورك باش دیرکنده‌کی الکتریق فناری کوبا ییلدیزلره سورونیوردی .

ژاق صورییوردی‌که :

— مانون نیچون کلدی ؟

دیرکتور جواب ویردی :

— سز بیلمزمیسکز یاوروم ، قیز نقدرقورقاقدر . . چوق‌قورقیور.

اوموزلرینی سیلکه‌رك :

— بندنمی قورقیور ؟ نه توحاف شی !

صوکره صوصیور ، برشی سویلیور ؛ تیاترو دیرکتوری دلیقانلی‌یی اقناعه چالیشیور :

— اونك سزدن باشقه سودیکی یوق ... سزه سویلنیلن یالانلره اینانمیکز ؛ بن بیلیورم ، هپسنی پراته‌ر اویدوریور ... ینه تکرارلیورم ، سوزیمی دیکله ... واپورده قالمق دلیلکدر ! اوبر کون صباحلین یه‌نانغه واره‌جغز ، اوراده واپوردن چیقملی ؛ اکر چیقمازسه‌کز بو دفعه ایشکز بربادر !

یواش یواش بوتون فاجعه‌یه واقف اولیوردم . ایستسه ایدم بن‌ده دیرکتورله برابر ژاقه یالواردم، واپوردن‌کیدیکز دیردم، فقط بیلمم نه‌دن چکینیوردم ... بر خیلی صوصدقدن صوکره ژاق قرار ویرر کبی اولدی:

— حقکز وار ؛ واپوردن چیقارم ...

آقتورله ایکیمز پك سویندك وپاقلاشدق ؛ آقتور دیدی‌که :

— آفرین ژاق ! ایشته بویله ارکك اوللی !

بوراده دیرکتور ژاقك آرزوسنی کشف ایتمش اوله‌جق‌که کیدوب مادموازل فلورانسی چاغره‌یم دیدی و علاوه ایلدی :

— ذاتاً قیز بزدن خبر بکلیور .

بوراده ژاق دوردی :

— خیر ، چاغیرمیه‌لم . راحتی بوزولمسین !

آکلاشیلن ژاق مرحمت اثری اوله‌رق یاپیله‌جق‌ملاقاتی ایستمیوردی. دلیقانلی چوق عزت نفس‌صاحبی اولدیغی ایچون معشوقه‌سنك صداقتسزلکنی عفو ایتمش واوکا قارشی کوز قاپامش طورنده کورونمکی قبول ایلیه‌میوردی و دیدی :

— هم بن اوکا دارغین دکلم !

دیرکتور جواب ویردی :

— جانم نیچون داریله‌جق‌لك ؟ یمین ایدرم‌که قیزك هیچ قباحتی‌یوق!

ژاق کولومسه‌دی :

— او انسانك یالکز ایی کون دوستی ایمش !

واپورده تلسز تلغرافك اوکنه کلمش ایدك ؛ تلغراف ایشله‌میوردی .

آقتور دیدی‌که :

— ظن ایدرم وقت ایی کچ اولدی !

ژاق کوپشته کنارنده دورمش کوك یوزینه باقیوردی ؛ بوراسی کرهٔ ارضك‌باشقه بر منطقه‌سی‌اولدیغی ایچون آوروپاده‌کورمکه آلیشدیغمز ییلدیزلری یرلرنده بوله‌میوردق . منظره‌سی دکیشمش اولان کیجه‌حیاتی مجهول پرده‌لر آلتنده ایدی . صیق صیق ییلدیزلر اوچیور ، دکزه دوشرکبی اولیوردی . سکوتی داغیتمق اوزره ژاقه صوردم‌که :

— ییلدیزلره باقوب نیتمی طوتیورسکز ؟

باشنی چویرمه‌دی ، وزاقلره باقه‌رق شو جوابی ویردی :

— اوت ، ییلدیزلر کبی دکزه دوشمك استیورم !

* * *

پ‌ه‌نانغه وارنجه‌یه قدر هپ اندیشه‌ده ایدك . ایچمزده اك آز عصبی اولان ژاق ایدی . صوك آقشام هپ‌برلکده یوقاریکی کوکرته‌ده کزدك؛ غلبه‌لك‌کوکرته‌ده‌کورونمك استه‌میوردی‌وشمدی‌عادتا اوبزی‌جسارتلندیره‌جك حالده ایدی . لکن بن بونده‌ده مستریح دکلدم . دیرکتوره دیدم‌که :

— بر دفعه اولسون مانونله کوروشدورملی ایدیکز .

— کوروشمك استه‌مه‌دی، بن‌ده‌اصرار ایلمه‌دم. بربرلرینك قوجاغنه دوشر واغلارلردی. صوکره آیرلمق‌استه‌میه‌جکلر، حالبوکه اونلرك برلشملری اوغلانك سلامتنه مانعدر ...

دیرکتورآرقه‌می اوقشایوب: - سن قورقمه، هرشی یولنه‌کیرر، دیدی. دیرکتورك نیکبنلکی حقلی ایمش ؛ صباحلین ساعت سکزدن اول یه‌نانغ لیماننه دمیرله‌دك. انکلیزپولیسلری‌اوزاتیلن‌پساپورطلری همان باقه‌دن امضاله‌دی و داغیلوب کیتدیلر . آرتق ژاق سربست ایدی ...

ژاق قره‌یه پراته‌رله برابر چیقیوردی . آسانسورده بکا :

- دلیقانلی‌یی یالکز براقمق استه‌میورم !

دیمش ایدی وبناقلرینی شیشیروب « اونك ایچون یانمه پاره‌ده آلدم » سوزلرینی علاوه ایله‌دی .

هپ‌برابر اندك، قره‌یه چقدق، ژاق آرقه‌سنه دوندی، بزی‌فرانسه‌دن بری کتیره‌ن واپوره بردها باقدی وکوزلری دیکیلدی . مادموازل‌فلورانس اوست کوکرته‌ده بر کنارده دورمش‌مندیل صالالایوردی دیرکتور دلیقانلی‌یه یاقلاشدی ، صوردی :

— آدیو بیله دیمیه‌جکمیسکز ؟

ژاق ترددسز جواب ویردی :

— خیر !

صوکره علاوه ایتدی :

— اونه‌کنی کورمدیکمزمی ؟

باشمزی قالدیردق ؛ موسیو غارو بیاض اثوابلر کییمش ، پاسکه‌لنك یاننده وفلورانس ایله مادام پاسکه‌لنه اوزاق اولمیه‌رق دولاشیوردی .

دیرکتور دیدی‌که :

پکی، غاآوینی کوردك . بوندن نه چیقار؟ سزه یوز دفعه تکرارله‌دم‌که ...

ژاق دیرکتوره سکوت اشارتی ویردی ، واپوره بر دها باقه‌دن آرقه‌سنه دوندی ، اوزاقلاشدی .

نه طرفه کیتدیکمزك فرقنده اولمیه‌رق آرقه‌سندن کلیوردق . اوتوموبیللرك اوکنه واردق . دیرکتور ژاقی پراته‌رله یالکزبراقمق استه‌میوردی. پراته‌ر دیدی‌که :

— سز کیدوب شهری کزیکز ، « فونیکوله‌ر » تراموایله یوقاری محله‌یه کیدیکز . اوراده برده ییلانلر باغچه‌سی واردر . بن‌ده ژاق ایچون واپورلری اوکرنه‌یم ... دلیقانلی مطلقا باشقه واپوره آتلاملیدر ....

شهرك مشهور اوتلی اولان « ژورژ توون» اوتلنده رانده‌وو ویره‌رك آیرلدی ، بزده یالکز قالدق . ژاقك چاتغین و کدرلی چهره‌سی یه‌نانغ اطه‌نك جنت‌کبی کوزل‌حالیله ضدتشکیل‌ایلیوردی. سه‌یلان‌آطه‌سنی‌کوردکدن صوکره بوندن‌دها کوزلی تصور اولنه‌مزدیوردق . حالبوکه مالاغابوغازینك مدخلنده کائن بو آطه ، سه‌یلاندن دخی کوزل ایدی . درت طرفی‌اونبش فرسخ محیطنده اولان بوآطه مالزیا شبهه جزیره‌سنك بر قاچ‌میل آچیغنده‌در. کوزل بر لیمان ، اوفاجق بر شهر ، دائما یشیل‌باغچه‌لر ، چهره‌لری صاریدن طورونجی‌یه دوغری رنك آلمش اهالی ، خورما اغاجلری آلتنه کیزلنمش کولر یوزلی کویلر ، پرنجدن معمول تزییناتی هوایه‌دوغری اوزانمش‌معبدلر، اوفاق جثه‌لی آتلر قوشولو اوفاق عربه‌لر هر طرفده دولاشیور... چینلیلر، دائما قهقهه ایله کولن چیپلاق چوجقلر ، قاره رنکلی دوموزلر ... هرشی کوزل ، هرشی اوفاق‌جثه‌لی ... دینیله‌بیلرکه‌جناب حق بورایی خلق‌ایدرکن چوق اوزنمش و اوزندجه یاپدقلری ظریف و اوفاق اولمش ...

ژاق بر آز اوبالامق استه‌دم ، اوکا یولده راست کلدیکمز اللرنده یاغلی کاغددن یاپمه شمسیه‌لرله کیدن شیشمان چینلیلرك توحاف قیلقلرینی

کوستریبوردم ... اول‌زماندن قالمه شکلده اوکوز قوشولی عربه‌لر ... اوزون بر صیریغه آصیلی قازانلرله چوربا صاتان آدملر ، بو قازانلرك منغالنك آصیلی اولدیغی دیکر صیریغی طاشیانلر ، بو صاتیجیلرك توخاقلقلری انسانی کولدیریبوردی ، فقط ژاق کولمك استه‌میوردی . بکا اغاجلق قورولری ، پرنج تارلالرینی ، اورته‌لرنده‌کی مالزیالیلرك قازیق اوستنده دوران قوله‌لرینی و ایچنده‌کی قادینلری کوستردی و دیدی‌که :

— چوجقلغمدن بری بن هپ بویله جنت منظره‌لی‌خط استوا کویلری و آطه‌لری تخیل‌ایدردم ، صوکره‌لری بونك خیال اولدیغنه ، تصور ایدیان شیئك موجوداولمدیغنه اینانمش ایدم .... ایشته بوکون چوجقلق‌خولیالریمه وجود ویریبورم ...

باشنی چویردی ، غالباباشاران کوزلرینی کوسترمه‌مك‌ایچون‌علاوه‌ایلدی:

— طالع نه موافق کون انتخاب ایله‌دی ...

عربه‌ده قارشیمزده اوطوران دیرکتور اطرافك منظره‌لرینه اهمیت ویرمیوردی .

ژاق قارشیده یشیلك بر یاماچده یوزقدر بیاض رنکلی مزارطاشلری کوردی. بومزارلرده یاتانلر تکمیل آطه‌یی کوره بیلیور ، آطه‌نك معبد داملرینی ودها اوزاقلرده دکز اوستنده‌کی چین‌قایقلرینی سیر ایلیوردی. ژاقك آرتیستلك هوسلری اویاندی :

— (مادام بوته‌ر ـ فلای) پیه‌سی‌ایچون نه‌کوزل بر پرده ! دیدی .

آطه‌نك تکمیل منظره‌سی بوکون تعطیل کونی‌کبی دکیشمش ایدی ، خلق بر بویوك واپورك کله‌جکنی صباحلین دویدقلری ایچون ساحله دولمشلردی. قافالری طراشلی ، قوللری و باجاقلری اینجه آطه‌لیلر ، چیرجبلاق چوجقلر ، أل ایله کزدیریلن سدیه‌لر ، مالابار عربه‌لری ، ایری تکرلکلی یوك عربه‌لری دولاشیور ، چوغنك ایچریسنده موز ، پورتقال ، آناناس یاخود اوردك وطاووق‌دولو ، اولرك هپسنك پنجره‌سنده چیچکلر ، قادینلرك بوغازنده کردنلکلر وار . نباتات باغچه‌سنده شلاله‌لر شاقیردیور . برطاقم بودا راهبلری یالین آیاق دولاشیور ، مالزیالیلر افلاطون رنکلی شالوارلریله کزییور ، هرطرفده صاتیجیلرله دولو ، اونلرك آره‌سنده‌کی راهبلردعالر اوقیور. دوندورمه‌وشربتجیلر باغریشیور ، کلن چکنك اوزرینه بوزپارچه‌لری سریبور ، بوناکهانی سرینلکه کوزل قادینلر کولوشیور . بودا هیکلنه بکزه‌ین بویوك قارینلی بر قصاب کسدیکی أتلری طارتیور ، برطاقم کور دیلنجیلر قلارینه‌ت چالیور ، خلاصه آطه‌بزم ورودینز شرفنه دونانمش‌وقاینایوردی ...

ژاقك چاتیق چهره‌سی دوزلمیوردی ، آره صره دونوب کچن عربه‌لره باقیور . بر معبده کیرکن مادموازل نیقولایه تصادف ایدی ، او زمان ژاق دالغینلقدن برآز قورتولدی . قیزه سلام ویردی وبکا دیدی‌که :

— بو قیزی بردها کوره‌میه‌جکمه متأسفم . ایی یورکلی مخلوق !

ژاق تکرار دالدی ، یانمزده کیدییور ، فقط بر شیله اکلنمیور ... ظریف باغچه‌لر ، چینی ایله ایشلمش قپولر ، رنك رنك کیره‌میدرله‌اورتولمش توحاف‌داملر ... ایچنده‌کی ایری بودا هیکلنك اوکسنده یانار مشعله‌لروچیقان کوزل قوقولی دومانلر ژاق اویالامیوردی . نباتات باغچه‌سنده‌کی حوضده کزن ایری جثه‌لی قاپلومباغه‌لر بیله اونی کولدیرمه‌دی. قاپلومباغالر حوضندن صوکره بیلانلر کوشکنه کیتدی . اوراسنی کزه‌نلر ، آمان کیتمیکز پك قورقونج ومستکره شیدر دیدکلری حالده بزهپ کیدییوردق. بیلانلی کوشکه کیرنجه انسان اوقدر شاشیرییورکه تورقمغه وقت بوله‌میور . بیلانلر آچیقده سربست کزییور ، آغاچلرده ، قاپاپه‌لرك اوستنده ویا آلتنده ، قونصول وماصه‌لرك آره‌سنده دولاشیور. یاخود کوشه‌لرده قپوآرقه‌لرنده چورکلنمش اوطوریبورلر وباش قالدیروب سزه باقیورلر ... قیصه بویلی شیشمان‌ارقداشمز دیدی‌که :

— قورقیکز ، هپسنك دیشلری سوکولمشدر !

دیشلری‌سوکولمش اولسه‌بیله کوشکده ویا باغچه‌ده کزه‌رکن باجاقلرینزك آره‌سندن بیلانلرك کچدیکنی حس ایتمك هیچ خوش برشی دکل ! تیاترو دیرکتوری بدیدی‌که :

— بیلانلر موزه‌سندن اوشودم ! قاپلومباغالر دها أیی !

بیلانلر کوشکندن چیقمق اوزره ایکن بر اوتوموبیل سسی دویدق ، دوندك وشاشیروب‌قالدق . اوتوموبیلده مادموازل فلورانس‌ایله غارو وباسکلن واردی . اونلر بزلری کونشك کسکین ضیاسی ایچنده فرق ایده‌مدیلر ژاقك سوکیلیسی‌آرقداشلرینك آره‌سنده قورقاق یورویوردی . غارو آرقه‌دن کلیور ودییوردی :

— مادموازل فلورانس قورقاق دکل ، احتیاطکار !

— مابعدی وار —

ده‌کیز البسه‌سیله ایکی‌قرالیچه :
صولده‌برلین ۱۹۲۷ سنه‌سی مودا قرالیچه‌سی هیلده‌چیمرمان ویاز قرالیچه‌سی‌مارغاره‌ته قره‌مر .

« ثروت فنون » ك مسابقه‌سی

برقاچ هفته‌دن‌بری « ثروت‌فنون» قاپاغنك ایلك صحیفه‌سنده اعلان ایتدیکی کبی ، حسی ، ادبی اجتماعی وفلسفی موضوع‌اوزرینه برمسابقه آچییور .

مختلف نقطهٔ نظردن تدقیق‌وتحلیل اولونه بیله‌جك «موضوع» مزك مدلولی برتك کله‌در:

عشق

بوتون‌متمدن ملتلرده‌ادبیات‌ادبیات‌اولالی قدیم دورلردن بری یوز بیکلرجه رومانلره ، حکایه‌لره .. عمومیتله همان بوتون اشعاره زمین اولان « عشق » ك اجتماعیات‌ده ، فلسفه‌ده ـ بو یولده‌یازلمش متعدد اثرلردن‌ده استدلال اولونابیلیر. ـ حتی‌طب‌ده‌ـ محترم بردوقتورینزك «عشق‌مرضی» عنوانلی کتابی‌ده بر دلیل ـ مهم بر موقعی وار .

مسابقه‌مزه اشتراك ایده‌جك اولانلردن ایسته‌دیکمز‌عشق‌اوزرینه حسی، ادبی ، اجتماعی وفلسفی ـ ایستر برمنثوره ، بر کوچوك حکایه ، برقاته‌زی یاخود متکاثف بر تدقیق ، بر مقاله طرزنده ـ « ثروت فنون » ك ایکی اینجه ستونی ، نهایت بر صحیفه‌سنی اشغال ایده‌جك قدر بر اثردر .

تصوف اربابنجه « معمای حیات»ك مفتاحی، ادبا وشعر ایچون سائحات منبعی ، اجتماعیاتجی وفیلوسوف نظرنده‌نظام عالمك برعمده‌سی ـ مسلك‌عشق ، صنعت عشق‌ده بومیانده ـ کبی کورونن «عشق»ك ، مسابقه‌مزده ، لهنده و علیهنده یازمق سیاندر .

آلاجغمز اثرلر صلاحیتدار برهیئت طرفندن تدقیق اولوناجق، برنجی، ایکنجی و اوچونجی درجه‌ده کورولەجك اثرلردن برنجیه اون ، ایکنجی واوچونجیه بشرلیرا تقدیم ایدیله‌جك ، بونلر «ثروت‌فنون» ده چیقاجقدر .

مسابقه مدتی : بونسخه‌دن اعتباراً آلتی هفته در . مسابقه‌نك نتیجه‌سی (۱۴۹) نجی نسخه‌مزده اعلان اولوناجق.

مدیر مسئول : محمود صادق

استانبولك اك صحی، اك هوادار، اك لطیف

دكز بانیولری و كونش ایله تداوی مؤسسه‌سی

فلوریا سولاریوم پالاس اوتلی

اوتل، پانسیون، لوقنطه، قهوه‌خانه، بار، دكز بانیولری، خصوصی قابینه‌لر، قومده و كونشده تداوی، كیجه حیاتی

فلوریاده غران پلاژ مؤسسه‌سی

كونش و قومده تداوی، دكز بانیوسی، مكمل قابینه‌لر و صوغوق بوفه و غازینو

بو صیجاقلرده استانبوللیلرك یكانه تنزه وسرینلمه یری محقق فلوریاده بو مؤسسه‌لردر.

FLORIA

Grande Plage & Solarium Palace

Cuisine de Première ordre;

Hôtel avec tous les conforts.

Prix Modérés—Garage

ثروت فنون | حوادث واعلان قسملری | نومرو: ١٤٣—١٦١٧ پنجشنبه ١١ آغستوس ١٩٢٧

§ غازی حضرتلری جمعه كونی موده‌ده اجرا ایدیلان یاریش محلنی تشریف بویوردیلر، ارطغرل یاطنك كوكرته‌سندن مسابقه‌لری تعقیب ومعلول غازیلره بیك لیرا تبرع ایتدیلر.

§ ارزنجان والیلكی وكالتنه اوچونجی اردو مشاور ملكیسی فوزی، قیصری والیلكنه ملكیه مفتشلرندن فؤاد، وان والیلكنه چانقیری والیسی بكرسامی بكلر تعیین اولونمشلردر. ملكیه مفتشلرندن صفا بك‌ده دیكر برولایته تعیین ایدیلمشدر.

§ اسكدار قضاسنده منتخب ثانی انتخاباتنه عائد رأیلرك تصنیفی معامله‌سی نهایت بولمش وجمهوریت خلق فرقه‌سی نامزدلری متفقاً انتخاب ایدیلمشلردر.

§ سینوبده انشا ایدلمكده اولان كبریت فابریقه‌سنك انشاآتی ختام بولمشدر. فابریقه اوكمزده‌كی تشرین ثانیدن اعتباراً كبریت اعمالنه باشلایه‌جقدر.

§ طهران سفیریمز ممدوح شوكت بك شهریمزه كلمشدر. سفیریمزك، مأذوناً كلمش اولدیغی سویله‌نمكله برابر، حكومت طرفندن واقع اولان دعوت اوزرینه كلمش اولماسی‌ده محتملدر.

§ یاز آیلرینك مهتابه تصادف ایده‌ن اوچ ویا درت كیجه‌سنده سیرسفائن اداره‌سی طرفندن آطه‌لر اطرافنده برر تنزه ترتیب ایدیله‌جكدر. بو تنزه واپورلری ساعت ٢٢ ده بویوك آطه‌دن حركت ایده‌جك، قنه‌لی‌یه قدر بوتون آطه‌لره اوغرادقدن صوكره آطه‌لری آرقه‌طرفدن طولاشه‌جق و ٢٤ ده تكرار قنه‌لی‌یه كلمش بولونه‌جقدر. بو تنزهلره بو هفته باشلاناجقدر. تنزه قارتال وبوستانجی طرفلرنده اوطورانلرده اشتراك ایتمك ایسته‌مشلرسه‌ده واپور بوتون بو اسكله‌لره اوغرادیغی تقدیرده چوق وقت صرف ایتمك لازم كله‌جكدركه بونك ایچون بو اسكله‌لره اوغرامقدن صرف نظر ایدلمشدر. تنزه ایچون بیلت فیئاتی مقطوعاً ٥٠ غروشدر.

§ شهرامانتی برمأمورین قوئوپراتیفی تشكیلنه قرار ویرمشدر. بونك ایچون آنقره مأمورین قوئوپراتیفی ایله آناطولی دمیر یوللری قوئوپراتیفنك نظامنامه‌لری تدقیق ایدیله‌جكدر. هر مأمور بو قوئوپراتیفه برمعاش ویره‌جك، فقط بو معاش بر سنه‌ده تقسیطله آلیناجقدر.

آنجاق امانت جمعیت عمومیهٔ بلدیه‌یه مراجعت ایده‌رك دفعةً برمعاش مقدارنده تخصیصات آلاجق وقوئوپراتیفه ویره‌جكدر. بوصورتله برسرمایه احضار ایدلمش اولاجقدر. قوئوپراتیفده مأمورین ایچون هرتورلو لوازم وارزاق بولوناجق، اوجوز فیئاتله ویریله‌جكدر.

§ استانبول ایلك مكتبلری فقیرچوجوقلری اعاشه قومیسیونی طرفندن یارینكی ١٢ آغستوس جمعه كونی و كیجه‌سی تقسیم باغچه‌سنده فوق العاده بر اكلنجه ترتیب ایدلمشدر. باغچه اكلنجه‌سنك مكملیتی ایچون ریاست جمهور حضرتلرینه مخصوص اوركسترا، اینجه ساز، باندوهیئتلرینك اشتراكنه لطفاً مساعده بویورلمشدر. آیریجه كوتدوز وكیجه یكی ومنتخب واریه‌ته نومرولری وسینه‌ما كوستریله‌جكدر. اك أیی دانس ایدن خانم افندیلره متنوع هدیه‌لر ویریله‌جكدر.

§ هایده‌لبرغ دارالفنونی طرفندن كوپریلی زاده فوأدبكه كوندریلن فخری دوقتورا دیپلوماسی اولكی كون طرابیه‌ده‌كی آلمان سفارتخانه‌سنده مراسم مخصوصه ایله كندیسنه ویرلمشدر.

§ شهریمزده بولونمقده اولان روس ادیبی موسیو «بوریس بیلنیاق» ك شهریمز تفكر عالمیله طانیشماسنی تأمین مقصدیله روس قونسلوسخانه‌سنده بر چای ضیافتی ویریلمشدر.

§ غربی آناطولیده خلق شرقیلری حقنده تدقیقات یاپاجق اولان دارالالحان هیئتی یقینده شهرمزدن حركت ایده‌جكدر. تدقیق هیئتی، ازمیر، آیدین، مغنیسا ومنتشا ولایتلری داخلنده دولاشه‌جقدر.

§ زونغولداق بلدیه‌سی امتیازی كندیسنه ویرلمش اولان الكتریق تأسیساتیله طقوز آیدن بری اشتغال ایتمكده‌در. الكتریق تأسیساتی سیمه‌نس شركتنه احاله ایدلمش، فقط سانترال بناسنی بلدیه امانةً ینه كندیسی درعهده ایله‌مشدر. بلدیه‌نك انشا ایتدیكی فابریقه فوق العاده متین وظریفدر.

§ سیر سفائن اداره‌سی نامنه اخیرا انكلتره‌دن مبایعه‌سی قرارلشدیریلان كومور شیلینك معاینه‌سی ماكنه مدیری قدری بك طرفندن حوضده یاپیلمش و مطلوبه موافق اولدیغی اكلاشلمشدر.

§ بوهفته لیمانمزه كلن اسپانیول طورپیدولری فیلوقوماندانی آمیرال (سالوادور قاروییا) ایله معیتی اركانی، فیلولیمانمزه مواصلت ایده‌رایتمز شهریمزده‌كی مقامات رسمیه‌یی زیارت ایله‌مشلردی.

والی سلیمان سامی بك، قول اردو قوماندانی شكری نائلی پاشا، شهرامینی محی الدین، بحریه قوماندانی محمدعلی بكلر آمیرال كمیسنه كیده‌رك آمیرال (سالوادور قاروییا) یه اعادهٔ زیارت ایله‌مشلردر.

§ معلوم اولدیغی اوزره طیاره پیانقوسنك ایكنجی تربیی تموز ١١ ده ختام بولمش اوچنجی ترتیب پیانقو باشلامشدر.

بو ترتیبك ایلك كشیده‌سی ١١ اغستوسده‌در. خبر آلدیغمزه كوره پیانقویه رغبت پك زیاده اولدیغندن بیلتلر كاملاً صاتیلمشدر.

§ غازی عینتاب مبعوثی علی جنانی بك آنقره‌ده تجارت و اقامت مقاوله‌لرینك مذاكره‌سنه دوام ایده‌جكدر الیوم آنقره‌ده اسویچره ایله تجارت و اقامت مقاوله‌سی مذاكره ایدیلمكده‌در. بونی متعاقب، بلچیقالیلرله تجارت معاهده‌سی مذاكراتنه باشلاناجقدر.

§ صامسون شهرینك الكتریق ایله تأسیس و تنویری خصوصی صامسون بلدیه‌سنجه مناقصه‌یه قونمشدی خبر آلندیغنه كوره اشبو تأسیسات شهریمزده هلیوس الكتریق مؤسسه‌سی طرفندن تمثیل ایدیلن برلینده مشهور و معظم به‌رغمان الكتریق فابریقه‌سی طرفندن درعهده اولنمشدر. عینی فابریقه معلومدركه طربزون الكتریق مركزینی‌ده تأسیس ایتمشدی.

بورسه

استانبول اسهام وتحویلات قامبیو ونقود بورسه‌سی

٩ آغستوس ١٩٢٧ آقشام

قامبیو و نقود

	قاپاندی غروش	قاپاندی لیرا
اسهام وتحویلات		
استقراض داخلی یوزده بش	٧٥	٨٨
دیون موحده یوزده درت	٢٥	٢٣١
روم ایلی دمیر یوللری اكرامیه‌لی	٥٨	١٢
آناطولی دمیر یولی آقسیونی	٤٠	٢١
ئه‌فه كتیف		
عدد	پاره	غروش
١ انكلیز لیراسی	٠٠	٩٨٣
١ دولار آمریقا	٢٥	٢٠٠
٢٠ فرانسز فرانغی	٠٠,٠	١٥٨
٢٠ ایتالیه لیره‌تی	٥٠	٢١٩
١ رایخش مارق	٧٥,٠	٤٧
٢٠ اسویچره فرانغی	٧٥	٧٧٧
١ آوستریا شیلینی	٠٠	٢٨
فلمنك فلورینی	٥٠,٠	٨٠
٢٠ یونان درخمی	٥٠,٠	٥٢
٢٠ لەی رومانیا	٢٥,٠	٢٥
٢٠ لەوا بولغار	٢٥,٠	٢٩
٢٠ قورون چك اسلوواقیا	٢٥	١١٩
١ زلوتی لهستان	٥٠	٢٢
١ چروونتسی سوویت	٠٠	٠٠
٢٠ دینار یوغو اسلاویا	٠٠	٧١
٢٠ بلچیقا فرانغی	٠٠,٠	١١٢
١ عثمانلی بانقه‌سی بانقنوطی		٠٠
١ آلتون		٠٠٠
چك		
لوندره بر استرلین	٥٠	٩٨٤
نویورق برتورك لیراسی دولار	٢٥	٤٩
پارس « « فرانق	٥٩,٠	١٢
بروكسل « « فرانق	٥٤,٠	٣
میلانو « « لیره‌ت	٠٤	٠٩
برلین « « مارق	٠٦,٥	٢
صوفیه « « لەوا	٠٠,٠	٦٨
آمستردام « « فلورین	٢٢,٥	١
جنوره « « اسویچره‌ف	٥٥,٥	٢
مادرید « « بەزه‌تا	٩٢,٠	٢
وارشووا « « زه‌لوتی	٤٠,٠	٤
آتنه « « دراخمی	١٠,٠	٣٨
بوكره‌ش ٢٠ لەی غروش	٢٥,٠	٢٥
موسقووا ١ چروونتسی	٠٠	٠٠
ویانه ١ شیلین	٥٠,٠	٣

KÜTÜPHANE-ANKARA MİLLİ 1946

یکی نشریات : ۴۹

حیدر رفعت بکلك

تحویللر قوپونلر

نام اثری نشر اولوندی. تجارت قانونیمز حقنده‌کی تدقیق سلسله‌سندن بر صفحه در . مهم بر طاقم حکملره جان ویرلیش آتش نفخ ایدلمشدر. اساس واسع برتتبع محصولی اولدیغی کبی برمدافعه‌ضمننده تشریحاته تعلق ایتدیکندن اسلوب اعتباریله‌ده بك کسکین. بك جاذبدر. اقبال کتابخانه‌سی. فی ۲۵ غروش؛ قانون مدنی شرحی، عینی حقلر ۲۰۰؛ بورجلر قانونی ۱۰۰ ؛ میراث مسئله‌لری ۱۰۰ .

ازمیر سرکیسی

«ازمیر — ۹ ایلول»

ازمیر تجارت و صنایع اوطه‌سی طرفندن کشاد اولنه‌جقدر. ۱۵۱

تورکیه‌سیر سفائن اداره سنك ۱۲ آغستوس ۹۲۷ تاریخندن ۱۸ آغستوس ۹۲۷ تاریخنه قدر هفته‌لق سیر وسفر پروغرامی

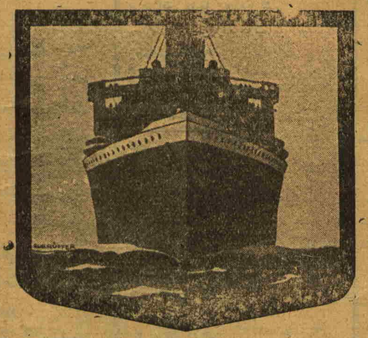

دوغرو ازمیر خطی ۳۲

کل جمال واپوری آغستوسك ۱۲ نجی جمعه

۱۳ده غلطه ریختیمندن حرکت وبازارایرتسی عودت ایده‌جکدر. واپورده مکمل بر اورکستره وجازباند موجوددر.

طربزون خطی: برنجی پوسته‌سی (جمهوریت) واپوری ۱۵ آغستوس بازارایرتسی ۱۲ده غلطه ریختمندن — ایکنجی پوسته‌سی (آنقره) واپوری ۱۸ آغستوس پرشنبه ۱۶ده غلطه ریختیمندن

مرسین سرعت پوسته‌سی

(قونیه) واپوری ۱۷ آغستوس چارشنبه ۱۱ده غلطه ریختمندن:

مرسین خطی

اینه‌بولی واپوری آغستوسك ۱۵ نجی پازار ایرتسی

۱۱ده غلطه ریختیمندن حرکتله ازمیر ومعتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایده‌جکدر .

آیوالق خطی

آنطالیه واپوری آغستوسك ۱۵ نجی پازار ایرتسی

۱۹ده سرکه‌جی ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایده‌جکدر .

باندرمه خطی

کل نهال واپوری جمعه ایرتسی ، صالی ۲۰ ده غلطه ریختیمندن

نعمت واپوری بازار ایرتسی پرشنبه ۲۰ده سرکه‌جی ریختیمندن حرکتله باندرمه‌یه عزیمت و عودت ایدر.

قره بیغا خطی

باندرمه واپوری جمعه‌ایرتسی چارشنبه ۲۰ ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت و عودت ایدر.

قوجه ایلی واپوری بازارایرتسی ۲۰ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاداسکله‌لره عزیمت وعودت ایدر.

مدانیه خطی

مرمره واپوری جمعه ، بازار ، چارشنبه کونلری ۹ ده غلطه ریختیمندن حرکتله مدانیه کلیکه عزیمت وعودت ایدر.

ازمیت خطی

ازمیت واپوری بازار ، صالی و پرشنبه ۹ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایدر .

قورد فون هایده‌برەق

مغازه وادارەخانه:
غلطه ـ وویوودە جادەسی
بختیارخان زمین قات وبرنجی قات

تلفراف: درسعادت ـ هایده برق
تلفون : بك اوغلی ۱۷۲۸
پوسته قوطوسی: غلطه ـ ۴۱۹

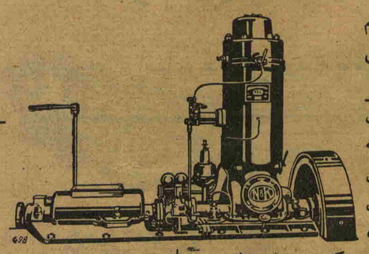

قالوریفر ـ صو ـ غاز تأسیساتنه مقتضی بالعموم مالزمه و اجهزه ایله قانالیزاسون انشا آتنه متعلق بوریلر، آرماتورلر و لوازم متفرعه‌سی .

بالعموم صناعی وزراعی ایشلرله تنویرات ایچون مختلف قوت واوصافده وهر دورلو مواد محروقه ایله ایشله‌ین ثابت و سیار موتورلر و غازوژن تأسیساتی ، لوقوموبیللر ، لوقوموطورلر ، بول سیلندیرلری، آرته‌زین قوبولری لوازمی، دکرمنلر، بوز ماکنه‌لری ، زیتون یغی پرەسلری، طوغله وکره‌مید فابریقه‌لری ، قالدیرم طاشی ماکنه‌لری ، به‌تون و چاقیل طاشی ماکنه‌لری، مزروعات چاپه ماکنه‌لری .

هرصنف ارباب صنایع ایچون هرنوع معدنی وخشبی اعمالاته مخصوص بالعموم ماکنه‌لر وآلات وادوات ایله قومپله اعمالاتخانه‌لر تأسیسات وتجهیزاتی .

موطوسیقلتلر ، واپورلر ، یاطلر و موتور بوطلرله ۶ـ۵۰ بارکیر قوتنه قدر تك سیلیندیرلی و ۵۰ دن یوقاری یه ۲ ، ۳ و ٤ سیلیندیرلی و هر نوع مراکب بحریه ایچون دکز موطورلری .

لوقو وسیفله صوتأمینی ایچون مقتضی تأسیسات، آسانسور وپالانفه‌لرله کرك الکتریق وکرکسه الایله متحرك وتجلر، یکی طرزانشاده الکتریقلی قاپاق ترانسفور ماتورلری و هر نوع قاپاق تللری .

هر نوع انشاآت و مبانیده اقسام حشیه‌یی تأثیرات هوائیه ایله بوجکلرك مضراتندن قوروپان (قاربولینوم) واقسام معدنیه‌یی کذلك عینی تأثیرلردن محافظه ایده‌جك (اوکه‌دو) بویالری .

(رایخه‌تال) تورکچه یازی ماکنه‌لری

یازی ماکه فن و صنعتنك شیمدیه قدر ادراك ایتدیکی بالعموم یکیلکلری الك صوك تجارب و فوائدی جامع و امثالنه ازهرجهت فائق اولوب دیکر ماکنه‌لرده تورکچه حروفاتك ابتدا ، وسط و انتها شکللری اوله‌رق وضع اولنان اوچ و بعضاً درت حرف یرینه ایکی ایله اکتفا اوله‌رق حروف عددی آزالتیلمق سایه‌سنده طرز تحریر تسهیل وتسریع اولنمش و سائر برچوق لزومسز ترتیبات غایت بسیط برحاله افراغ ایدیلمشدر . یازیلری اوتوماتیکی دوزکون و کوزلدر. ۱۴۹

مشهورعالم اولان (تافاق) معمولاتندن تلمیزتلفون رادیوماکنه‌لریله اجهزه ومدلمهٔ‌متفرعه‌سی ـ اوطوماتیق تلفون جهاز وتأسیساتی ـ علی‌العاده تلفونلر.

دویچه لوانته لینیه

DEUTSCHE LEVANTE-LINIE

بورلیه و شرقك بوتون لیمانلرینه آنوه‌رس ، روتردام ، رەمەن : هامبورغ و شته‌تن آره‌سنده هفته‌لق واپورلر .

شمال و بالطق دکزلری لیمانلری ایچون طوغری سوقیات

استانبول — لوندره — هامبورغ آره‌سنده سریع مناقلات دها زیاده معلومات آلمق ایچون غلطه‌ده اووا کیمیان خانینده بشنجی قاتده آجنته‌یه مراجعت . تلفون : بك اوغلی ۷ ـ ٦٤١ ۱۴۲

بو اتیکتـــــه دقت

بومونتی غازوزلرینك اتیکتلری تقلید اولنیور.

اصل اتیکتلر بودر. دقت ایدیکز و تقلیدینی المیکز.

١٣٧—١٤٦

کیمیاکر دوقتور ابراهیم ادهم

کیمیاءوی

دیوان یولی سابق شرق محفلی

تله‌فون لابوراتور : استانبول ٣٥٤٨
اقامتکاه : استانبول ١٧٨٠

حیاتی، غدائی ، دوائی هرنوع تحلیلات

١٤٧

سیتمارله وانت اکسپره‌س

لوکس سیر سریع خطی

استانبول - پیره - ناپولی - مارسیلیا - جنوه

سوسیه تا ایتالیا نادی سرویجی ماریتیمی

غلطه مرکز ریختیم خان

تلفون : بك اوغلی ٧٧٢-٧٧١-٧٧٠

١٤١

اوپراتور

دوقتور مراد ابراهیم

کلخانه سریریاتی جراحی معلمی

خسته‌لرینی جمعه و پازاردن ماعدا هرکون ساعت [١٤ - ١٨]ه قدر دیوان یولی شهراماتی تراموای توقف محلندن باب عالی جاده‌سنه کیده‌ن بویوك جاده اوزرنده اسکی هلال احمر مرکزی بناسنده‌کی خصوصی معاینه‌خانه‌سنده قبول ایدر.

١٤١

اکرم نجیب

اجزای طبیه ده‌پوسی — استانبولده یکی پوسته‌خانه قارشیسنده

تلفون استانبول ٧٨

یکرمی سنه‌لك تورك مؤسسه‌سیدر

اناطولینك هرطرفنده مخابرلری واردر — آوروپانك اك مشهور فابریقه‌لریله تماسده‌در

فوطوغراف مالزمه‌سی ، آلات طبیه و اسپنجباریه ، قولونیا صولری ، تورك مستحضرات طبیه‌سی

ریات ، قطران حقی ، کشیش طاغی صویی — بیره خلاصه‌سی ، پرتو مستحضراتی

یاغسز کوزه‌للك قره‌می

جلده طراوت بخش ایدر. یاغسزلغی واستعمالی

حسبیله بالجمله امثالنه فائقدر.

خانملر و بکلر جلدیکزی دائما تازه و یموشاق

بولندیرمق استیورسه‌کز بو قره‌مدن قوللانیکز

مستحضری

نجدت اکرم

ده‌پوسی: یکی پوسته‌خانه قارشوسنده اکرم نجیب اجزا دپوسی

بالعموم اجزاخانه‌لرده بولنور.

١٤٢

اوتو وولف و شركاسی دمیر اخراجات شركتی

Eisenausfuhr Otto Wolff & Cie Koeln

فنیكس ـ راینشتال فابریقه‌لری ـ آلمانیاده رورده كائن

فنیكس فابریقه‌سنده ۵۲۰۰۰ ، راینشتالده ۲۵۰۰۰ عمله ایشله‌ر

رایلر و ده‌قوویل رایلری وهرنوع دمیر و چلیك بورولر ـ به‌تون آرمه دمیرلری ـ دمیر صاچلر ـ هرنوع تللر ـ هرنوع چیوی و قارفیچه‌لر ـ جیواطه‌لر ـ لوقوموتیف ـ واغونلر ـ تراموای ـ هرنوع ماكنه‌لر .

یالكز فنیكس فابریقه‌لری سنه‌ده برمیلیون وایكیوز اللی بیك طونه دمیر وایكی میلیون طونه چلیك اعمال ایلر .

درسعادت آجنته‌سی : روتنبرغ و شركاسی ، استانبول بنتو خان ۱۴۲

استانبول
عموم سیغورطه شركتی

حریق حیات نقلیات

سرمایه واحتیاط آقچه‌لری ۱,۰۰۰,۰۰۰ لیرادن فضله‌در .

مركز اداره‌سی

درسعادتده غلطه‌ده وویوودا جاده‌سنده شركتك كندی ملكی بولنان سیغورطه خانی داخلنده‌در .

شركتك شعبانی

توركیه‌نك باشلیجه شهر وقصبه‌لرنده وممالك اجنبیه‌ده آجنته‌لكلری واردر . ۱۴۵

شهرمزك اك معروف فوطوغرافجیسی موسیو ژان واینبرغ بوكره آنادولو سیاحتندن عودت ایتمشدر . هردائم درعهده ایتدیكی اثرلرنده‌كی موفقیتندن بحث ایتمك فضولیدر . یالكز شیمدی‌یه قدر مظهر اولدیغی بونجه تقدیرنامه‌لر میاننده ایكی عددینك نشریله اكتفا ایدرز :

سپارش ایدیلن وبوكره ورود ایدوب فرقه بناسنه شرفبخش ایدن غازی و عصمت پاشالر حضراتنك طرفكزدن یاپیلان طبیعی قطعه‌ده یاغلی بویا رسملرده‌كی موفقیتكز شایان تبریكدر . بناءً علیه ارباب ذوقه بورسملردن برر عدد ایدینملرینی توصیه ایدرم .

جمهوریت خلق فرقه‌سی سكزنجی منطقه مفتشلكی
اسماعیل

بش آی اول سپارش ایدیلن غازی وعصمت پاشالر حضراتنك طرفكزدن یاپیلان طبیعی قطعه‌ده یاغلی بویالی رسملری بوكره كلمشدر . بوصوك رسملرده‌كی موفقیتكزی تقدیر ایله یاد ایتمكی وظیفه عدایدر واهل ذوقه ومراقه توصیه ایدرم .

آنقره شهرامینی
آصف

فوطوفرانسه بك اوغلی جادهٔ كبیر نومرو ۱۵۰

۱۴۳

دویچه اوریان بانق

Deutsche Orient Bank

استانبول شعبه‌سنك مجدداً كشاد اولنان دائره‌سنده بودروم قاتنه مكمل و مزین قاصه‌لر وضع اولنمشدر . بونلر الكتریقله منور محللرده و غایت هوادار دائره‌لرده كائن اولوب عائله‌لره و اصحاب امواله كرایه ویرلمكده‌در . فیئاتلر اهوندر . آرزو ایدنلرك باغچه قپوسنده عاشر افندی جاده‌سنده یكی وقف خان قارشوسنده‌كی بانقه‌یه مراجعتلری لازمدر ۱۴۲

عثمانلی بانقه‌سی

سرمایه‌سی : ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ انكلیز لیراسی

استانبول آجنته‌لكی — تلفون : استانبول ۱۹۴۸

بك اوغلی دائره‌سی — تلفون : بك اوغلی ۱۳۰۳

سندات و پولیچه مقابلنده معین و وعده‌لی ویا حساب جاری صورتیله آوانسلر . پولیچه و اسقونطوسی . توركیه جمهوریتنك باشلیجه شهرلرینه و ممالك اجنبیه‌یه سندات، چك ، اعتبار مكتوبلری و تلغراف امرنامه‌لری ارسالاتی . (حساب جاری) كشادی ، سندات وقیمتلی اشیا محافظه‌سی . قوپون تحصیلاتی ، توركیه‌یه و ممالك اجنبیه‌یه كشیده ایدیلن پولیچه‌لرك تسویه‌سی . بورسه ملاملاتی اجراسی ، آقچه بیع وشراسی ، سائر بالجمله بانقه معاملاتی . قاصه ایجاری . ۱۴۲

توركیه ایش بانقه‌سی

سرمایه‌سی تمامی تأدیه ایدلمش ۴,۰۰۰,۰۰۰ تورك لیراسیدر

مركزی : آنقره

شعبه‌لری : استانبول ، ازمیر ، بروسه ، آطنه ، صامسون

۱۴۲

استانبول شعبه‌سی

یكی پوسته‌خانه قارشوسنده تلفون ۹/۳۶۵۷ و ۳۶۳۹ بغچه قپوسنده ۲۳۹۲-۳

بالعموم بانقه معاملاتیله اشتغال ایدر .